

Temeljem članka 14. i 19. Statuta Grada Osijeka (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 6/01., 3/03., 1A/05. i 8/05.) Gradsko vijeće Grada Osijeka na 3. sjednici održanoj 7. srpnja 2008. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva grada Osijeka

I.

Gradsko vijeće Grada Osijeka prihvaća Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva grada Osijeka, koji je izradio Tehnologijsko-razvojni centar u Osijeku d.o.o. (dalje u tekstu: Program) kao skup mjera koje trebaju doprinijeti stvaranju povoljne i privlačne poduzetničke klime za ulaganja na područje Grada Osijeka, stvaranje novih radnih mjesta, umrežavanje poduzetnika Grada Osijeka i sl..

Zaključku prileži tekst predmetnog programa i čini njegov sastavni dio.

II.

Gradsko vijeće Grada Osijeka zadužuje Gradsko poglavarstvo Grada Osijeka za provedbu mjera iz Programa.

III.

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva grada Osijeka bit će objavljen u Službenom glasniku Grada Osijeka bez priloga koji su sastavni dio izrađenog Programa.

IV.

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljen u Službenom glasniku Grada Osijeka.

Klasa: 406-01/07-01/72

Urbroj: 2158/01-01/01-08-9

Osijek, 7. srpnja 2008.

Predsjednik
Gradskoga vijeća
Anto Đapić, dipl.iur., v.r.

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka

Podnositelji:

TEHNOLOGIJSKO-RAZVOJNI CENTAR
U OSIJEKU d.o.o.
Trg Ljudevita Gaja 6
31000 Osijek, Hrvatska
Tel: +385 31 251 000
Fax: +385 31 251 005
www.tera.

EXPERPLAN GmbH
Regional Development
Sckellstraße 6
81667 München, Germany
Tel: +49 89 5409 0231
Fax: +49 89 5409 0230
hr www.experplan.com

U Osijeku, 5. lipnja 2008.

SADRŽAJ

1. UVOD
2. POLAZNA OSNOVA ZA IZRADU PROGRAMA
3. CILJEVI PROVOĐENJA PROGRAMA
  - 3.1. Opći ciljevi
  - 3.2. Detaljni ciljevi
4. ANALIZA PRAVNIH PROPISANA TEMELJU KOJIH GRAD OSIJEK OSTVARUJE PRIHODE I POTICAJE
5. ANALIZA POSTOJEĆIH MJERA POTICANJA ULAGANJA RAZVOJA GOSPODARSTVA
6. ANALIZA UČINKOVITOSTI DOSADAŠNJEG PROGRAMA OLAKŠICA I POTICAJA RAZVOJA GOSPODARSTVA GRADA OSIJEKA
7. KOMPARATIVNA ANALIZA PROGRAMA OLAKŠICA I POTICAJA RAZVOJA S DRUGIM GRADOVIMA I SUSJEDNIM OPĆINAMA
8. OPIS PROGRAMA OLAKŠICA I POTICAJA RAZVOJA GOSPODARSTVA GRADA OSIJEKA
  - 8.1. Strategija programa
  - 8.2. Trajanje programa
  - 8.3. Regionalna pokrivenost
  - 8.4. Očekivani rezultati
  - 8.5. Mjere programa
  - 8.6. Prioritetni postupci
  - 8.7. Sinergija s drugim programima
9. ANALIZA UTJECAJA ODOBRAVANJA OLAKŠICA NA GRADSKI PRORAČUN KROZ MJERU 1
10. NOSITELJI AKTIVNOSTI PROGRAMA
11. PRAĆENJE PROGRAMA
12. ZAKLJUČCI
13. SAŽETAK

PREDGOVOR

Program olakšica i razvoja gospodarstva Grada Osijeka predstavlja nacrt poticanja razvoja gospodarstva kroz 10 samostalnih Mjera putem kojih su opisani nezavisni programi poticanja, njihova svrha, potrebne aktivnosti i očekivani učinak svake pojedine Mjere. Pri izradi okvira Programa, održane su konzultacije s prof. Douglasom Pierce i prof. Steve Markham, North Carolina State University, a sam Program je izrađen u suradnji s konzultantima tvrtke EXPERPLAN GmbH iz Njemačke.

Pri izradi programa održane su 4 radionice na kojima su sudjelovali članovi projektnog tima i predstavnici Grada Osijeka. Radionice su održane u terminima: 18.07.07./31.07.07./01.08.07./17.08.07.

Članovi projektnog tima:

Prof.dr.sc. Ivan Štefanić

Ana Nikšić, dipl.oec.

Edo Musser, dipl.ing.

Boris Tintor, dipl.ing.

Zdenka Miljuš

Suzana Šoš

Daniela Rink, EXPERPLAN GmbH, Njemačka

Irina Nünberger, EXPERPLAN GmbH, Njemačka

Damir Zagorščak, dipl.iur.

Za suradnju s projektnim timom u ime naručitelja sudjelovali su:

- Članovi Poglavarstva: Davor Lamza, dipl.oec. i Ines Teskera, dipl.oec.
- Djelatnici Upravnog odjela za gospodarstvo: Hrvoje Žabarović, dipl.oec., pročelnik i Milena Kordi, dipl.oec., voditelj Odsjeka za gospodarstvo

1. UVOD

Svojim gospodarskim razvojem Hrvatska je na putu prema članstvu EU. Vlada Republike Hrvatske u svom dokumentu „Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva“, poduzetništvo smatra glavnom pokretačkom snagom hrvatskog gospodarstva. Gospodarska stabilnost, učinkovit pravni sustav te demokracija i slobodno poduzetništvo temeljni su preduvjeti razvitka koji će Hrvatskoj omogućiti uključivanje u zajednicu modernih i demokratskih država. Glavni cilj RH na tom putu priključivanja EU je povećanje proizvodnje i izvoza uz smanjivanje ukupne javne potrošnje, ubrzavanje privatizacije i nastavak restrukturiranja gospodarskih subjekata, povećanje stope zaposlenosti i podizanje životnog standarda.

Programskim odrednicama budući gospodarski razvitak treba usmjeriti na otvaranje gospodarskih zona, čijim bi se otvaranjem riješili problemi nedostatka uređenih zemljišta i poslovnih prostora.

Takvom cilju teži i Grad Osijek, koji je prije Domovinskog rata bio najsnažnije, kako industrijsko, tako i gospodarsko središte RH. Njegova razvijenost isticala se raznolikom industrijom kao što je: metalna, drva, tekstilna, kemijska, prehrambena, kožarska, tvornica lana i ostale, ali danas u Gradu Osijeku tih industrija više nema.

Stoga je glavna svrha Programa razvoja gospodarskih zona na području Grada Osijeka, poticanje razvoja poduzetništva. Na taj način poduzetnicima će se omogućiti povoljniji način gradnje ili kupnje poslovnog prostora na zemljištu koje je već u potpunosti opremljeno potrebnom infrastrukturom. Programom razvoja poduzetništva realizirali bi se projekti razvoja malih i srednjih trgovačkih društava i obrta kao pokretačke snage lokalnog i regionalnog održivog gospodarskog razvoja, s ciljem povećanja broja gospodarskih subjekata i poboljšavanje njihovih poslovnih rezultata, povećanje konkurentnosti poduzetnika, povećanje stope zaposlenosti, te povećanje udjela proizvodnje u ukupnom gospodarstvu Grada Osijeka. Postavljanjem niza mjera razvoja poduzetništva za područje Grada Osijeka, kroz sustavne mjere olakšica, poduzetnici dugoročno rješavaju potrebe za poslovnim prostorom, omogućuje se poslovno umrežavanje poduzetnika, potiče se proizvodnja kako za domaće tako i za inozemno tržište, otvaraju se nova radna mjesta, što bi u konačnici rezultiralo povećanjem životnog standarda građana.

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka je definiran sukladno Strategiji razvoja Osječko-baranjske županije, Regionalnom operativnom programu (ROP-om) i Strategiji razvoja gospodarstva Grada Osijeka, kako bi se u potpunosti iskoristili svi postojeći gospodarski potencijali. U izradi Programa uključeni su svi čimbenici koji su od presudnog značaja za implementaciju samog programa, a odnose se na Gradsku upravu Grada Osijeka, Poduzetničke centre, inkubatore, kao i predstavnike različitih institucija na lokalnoj i nacionalnoj razini. Postavljeni ciljevi i mjere ovog Programa nastali su na temelju provedenih analiza dosadašnjih aktivnosti, te praćenjem razvojnih smjernica na regionalnoj i državnoj razini.

2. POLAZNA OSNOVA ZA IZRADU PROGRAMA

“Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“ opisuje namjeru Grada Osijeka o poduzimanju mjera za poticanje investicija u gospodarstvo Grada Osijeka. Trajanje Programa je 2,5 godine. Strategija Programa se zasniva na **tri osnovna načela za poticanje investicija i promidžbu**

endogenog gospodarskog razvitka Grada Osijeka: (1) odobravanje financijskih poticaja, (2) širenje kompetencija kroz programe usavršavanja i (3) unaprjeđenje umrežavanja. Strategija Programa, osim toga, za većinu mjera predviđa **pokusne pilot programe** ograničenog obujma kako bi se pokazala opravdanost i prikladnost pojedine mjere.

Strategija Programa se sastoji od sljedećih **deset mjera**:

Mjera 1: Poticanje investicija u gospodarskim zonama i Gradu Osijeku

Mjera 2: Izgradnja kompetencija uprava gospodarskih zona

Mjera 3: Sustav informatičkog umrežavanja gospodarskih zona

Mjera 4: Izgradnja kompetencija konzultanata za primjenu inovacija

Mjera 5: Poticanje transfera tehnologija

Mjera 6: Izgradnja kompetencija konzultanata za izvozne poslove

Mjera 7: Sustav promidžbe izvoza

Mjera 8: Ured za promidžbu investicija i tehnologija

Mjera 9: Obuka studenata-poduzetnika

Mjera 10: Poduzetnički portal Grada Osijeka

Uprava Programa će se formirati pri Upravnom odjelu za gospodarstvo Grada Osijeka koja će upravljati i nadzirati provedbu pojedinih mjera. Svaka mjera se može provoditi i pojedinačno. Ustanova zadužena za provedbu pojedine mjere će biti odgovorna za njezinu realizaciju.

Prioriteti provedbe mjera će odrediti Gradsko vijeće prihvaćanjem nacрта ovog Programa. Sukladno tome, izradit će se detaljan financijski plan za cijeli Program koji će se podnijeti Gradskom vijeću pri usvajanju Gradskog proračuna za 2008. godinu. Po pokretanju Programa, najviši prioritet provedbe će se posvetiti mjerama 1 i 2.

Mjere Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka predstavljaju operacionalizaciju ranije definirane strategije razvoja regije i grada. Prilikom definiranja mjera korištena je sljedeća dokumentacija:

- Strategija razvoja Osječko-baranjske županije
- Regionalni operativni program (ROP)
- Program razvitka gospodarskih zona Grada Osijeka za razdoblje od 2006. do kraja 2009. godine
- Strategija razvoja Grada Osijeka - koncept
- Statut Grada Osijeka
- Plan razvoja poduzetničkih zona 2004.-2007. (Osječko-baranjska županija)
- Program izgradnje gospodarske zone Tenje
- Program izgradnje novog dijela Slobodne zone Osijek
- Program izgradnje gospodarske zone Jug
- Program izgradnje industrijske zone Nemetin

Osim navedene dokumentacije Program se oslonio na važeće zakonske akte, programe Vlade Republike Hrvatske i resornih Ministarstava kojima se također potiče razvoj poduzetničkih zona i gospodarstva RH. Radi se o sljedećim aktima:

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
- Zakon o poticanju ulaganja
- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva
- Zakon o područjima posebne državne skrbi
- Program poticaja malog i srednjeg poduzetništva (MINGORP)

- Operativni plan poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2007. godinu (MINGORP)

3. CILJEVI PROVOĐENJA PROGRAMA

Implementacijom „Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“ želi se oživjeti i unaprijediti gospodarstvo Grada Osijeka te Grad Osijek učiniti privlačnim za domaće i inozemne investicije. Koncept Programa se sastoji od deset mjera čija je provedba usmjerena ka stvaranju povoljne i privlačne poduzetničke klime za poduzetništvo u Gradu Osijeku, što se namjerava postići nizom općih i specifičnih ciljeva. Provedba pojedinih mjera od kojih svaka ima svoj jasno zacrtan cilj, pridonosi postizanju općeg cilja Programa.

3.1. OPĆI CILJEVI

Provedbom ovog Programa Grad Osijek želi doprinijeti postizanju sljedećih općih ciljeva¹:

- Privlačenje investitora na područje Grada Osijeka (Mjere 1, 2, 3, 10);
- Stvaranje novih radnih mjesta (Mjere 1, 2, 4, 9);
- Razvitak gospodarskih zona (Mjere 1, 2, 3);
- Umrežavanje poduzetnika Grada Osijeka (Mjere 3, 10);
- “Pretvorimo industrijski grad u inteligentni grad” – ideja koja se naslanja na Strategiju Grada Osijeka 2005-2015 (Mjera 3);
- Podizanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva (Mjere 4, 5);
- Tehnologijski razvitak prioriternih industrijskih djelatnosti (Mjere 4, 5);
- Razvitak proizvoda i usluga u prioriternim industrijskim djelatnostima (Mjere 4, 5);
- Poticanje izvoznih aktivnosti domaćih tvrtki i povećanje prihoda od izvoza (Mjera 6);
- Promidžba Grada Osijeka kao atraktivne lokacije za investiranje (Mjera 8);
- Zastupanje interesa Grada Osijeka, njegovih poduzetnika i investicijski i izvozno orijentiranih aktivnosti (Mjera 8);
- Poticanje studenata na pokretanje vlastitih poduzetničkih projekata (Mjera 9);

---

¹

u zagradama su navedene oznake mjera koje doprinose postizanju pojedinog cilja

3.2. DETALJNI CILJEVI:

Svaka od ovih deset mjera ima svoje specifične ciljeve koji se postižu njihovom provedbom. Specifični ciljevi ovih mjera su sljedeći (u zagradama su navedene oznake mjera koje doprinose postizanju pojedinog cilja):

- Odobranje poticaja za ulazak u gospodarske zone koje se razvijaju ili planiraju razviti, a kojima se kvalificiranim poduzećima nudi zemljište po povlaštenim cijenama, kao i olakšice odnosno odgode plaćanja komunalnih naknada (Mjera 1);
- Razvitak profesionalnog menadžmenta gospodarskih zona Grada Osijeka koje se trenutno razvijaju ili planiraju (npr. Gospodarska zona Jug, Nemetin, Sarvaš i Zona za malo i srednje poduzetništvo u Tenji) (Mjera 2);
- Stvaranje informatičke mreže za pristup internetu korisnicima gospodarskih zona Grada Osijeka (koja će se kasnije proširiti na cijelo područje Grada Osijeka) (Mjera 3);
- Potpora poduzećima, posebno malom i srednjem poduzetništvu, u primjeni razvojno-istraživačkih projekata i inovacija kroz sustav sufinanciranja zapošljavanja stručnjaka za inovacije (Mjera 4);
- Širenje kompetencija poduzetnika u primjeni inovacija (Mjera 4);
- Stvaranje atraktivnih uvjeta za zapošljavanje visokoobrazovanog kadra sa Sveučilišta u Osijeku kako bi svoju karijeru stvarali u osječkim poduzećima (prevencija odljeva mozгова) (Mjera 4);
- Promidžba razmjene informacija i potpora transfera tehnologije sa visokoobrazovnih ustanova u poduzetništvo (Mjera 4);
- Dodatna potpora poduzetnicima za povezivanje s razvojno-istraživačkim i inovacijskim ustanovama (demand-pull) (Mjera 5);
- Poticanje privatnih investicija u istraživanje i razvoj, te inovacije (Mjera 5);
- Poticanje investicija Republike Hrvatske u lokalno gospodarstvo kroz sustav sufinanciranja natjecatelja za nacionalni program KONCRO (Mjera 5);
- Razvoj kompetencija stručnjaka za izvozne poslove putem „Stručnog seminara za unaprjeđenje izvoza” (Mjera 6);
- Širenje kompetencija izvozno-orijentiranih poduzeća (Mjera 6);
- Uspostavljanje suradnje sa inozemnom akademijom za vanjsku trgovinu za provedbu programa usavršavanja stručnjaka za izvozne poslove (Mjera 6);
- Potpora marketinškom programu za predstavljanje i povezivanje malih i srednjih poduzetnika na inozemnom tržištu koji proizvode inovativne ili tehnološki unaprijeđene proizvode, usluge ili prototipove, putem sufinanciranja troškova za uspostavljanje kontakata sa inozemnim partnerima npr. financijerima ili poslovnim partnerima (Mjera 7);
- Potpora poduzetnicima pri izlasku na međunarodno tržište i razmjeni informacija o najnovijim međunarodnim trendovima, dizajnu i ključnim tehnologijama (Mjera 7);
- Potpora osječkim poduzetnicima pri nastupu na važnim međunarodnim izložbama/sajmovima putem organizacije skupnih nastupa na zajedničkim izložbenim prostorima i sa zajedničkim katalozima (Mjera 7);

- Uspostavljanje i održavanje kontakata sa postojećim ustanovama koje se bave promidžbom Hrvatske kao atraktivne zemlje za poslovanje i investicije i koje promiču predstavljanje domaćih poduzetnika na inozemnim tržištima, za dobrobit Grada Osijeka kao atraktivne lokacije za investicije i za dobrobit domaćih poduzetnika-izvoznika (Mjera 8);
- Provedba sustava edukacije studenata u upravljanju vlastitim poduzećem kroz program „Virtualno poduzeće“ (Mjera 9);
- Provedba programa inkubacije u trajanju od 3 do 6 mjeseci za studente koji upravljaju svojim „Virtualnim poduzećem“ uz nadzor iskusnih mentora (Mjera 9);
- Podizanje svijesti o poduzetništvu i upravljanju vlastitim poduzećem (Mjera 9);
- Dizajniranje poduzetničkog internet portala Grada Osijeka (Mjera 10);
- Prezentiranje vizualnog identiteta poduzetnika i promoviranje poduzetništva Grada Osijeka (Mjera 10);
- Stvaranje baze podataka o poduzetnicima Grada Osijeka (statistička izvješća/pretraživanje) (Mjera 10);
- Izvor generiranja promotivnog materijala za promidžbu poduzetnika (Mjera 10);
- Izvor alata za unaprjeđenje poslovanja (Mjera 10);

4. ANALIZA PRAVNIH PROPISA TEMELJEM KOJIH GRAD OSIJEK OSTVARUJE PRIHODE I POTICAJE

Zakonsku osnovu za financiranje jedinica lokalne samouprave čine slijedeći akti:

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01)
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 117/93)
- Odluka o gradskim porezima Osijek, (NN br. 115/01)
- Zakonom o proračunu temeljem čl.32. Zakona (NN 96/03)
- Statutom Grada Osijeka temeljem čl. 19. toč. 5. Statuta (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 6/01., 3/03. i 1A/05)
- Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 26/03, pročišćeni tekst)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03, pročišćeni tekst, 82/04 i 110/04)

Temeljem navedenih propisa proračun Grada Osijeka se formira iz slijedećih prihoda:

- gradski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe
- prihodi od stvari i imovinskih prava u vlasništvu Grada Osijeka
- prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u vlasništvu Grada Osijeka, odnosno u kojima Grad Osijek ima udio ili dionice
- prihodi na koncesije koje je dalo Gradsko vijeće
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Gradsko vijeće propiše u skladu sa zakonom
- udio u zajedničkim porezima s Republikom Hrvatskom
- sredstva pomoći i dotacije Republike Hrvatske u državnom proračunu
- drugi prihodi određeni zakonom

Proračun Grada Osijeka za 2008. godinu iznosi 547.596.820.00 kn. Navedeni prihodi dijelom se raspoređuju na programe vezane uz razvoj poduzetništva i gospodarstva kroz kapitalne investicije, subvencije, pomoći, donacije i sl. u iznos od 14.640.410,00 kn.

5. ANALIZA POSTOJEĆIH MJERA POTICANJA ULAGANJA RAZVOJA GOSPODARSTVA

Prema ekonomskim pokazateljima, Hrvatskoj je potreban ekonomski rast koji bi joj omogućio bržu ekonomsku integraciju s Europskom unijom (EU) i rast životnog standarda stanovništva. Ekonomski rast ovisi o količini i kvaliteti ulaganja što ga ostvaruju poduzeća.

Vlada RH je kroz zakonske akte i programe gospodarskog razvitka jedinicama lokalne samouprave omogućila samoinicijativni utjecaj na razvoj svoje regije. Obzirom da poduzetnici predstavljaju polugu gospodarskog razvoja, treba im osigurati svu potrebnu potporu. Otvaranje gospodarskih zona predstavlja dugoročno rješenje koje poduzetnicima omogućava otvaranje novih poslovnih prostora, otvaranje novih radnih mjesta, te se na taj način stvara poduzetničko okruženje i potiče razvoj gospodarstva, a samim tim povećava i životni standard. Povezivanjem subjekata unutar gospodarskih zona omogućava se poduzetnicima brži pristup regionalnom i međunarodnom tržištu. Mala i srednja poduzeća okvir su za realizaciju poduzetničkih inicijativa koje čine osnovu gospodarstva.

Prihodi koje ostvaruju poduzeća, nisu dovoljna za značajnija ulaganja, tako da su potrebni dodatni izvori financiranja. Malom i srednjem poduzetništvu pruža se podrška kroz poticajne mjere države i ostalih institucija u obliku kreditnih ili bespovratnih programa potpore, direktnim potporama iz proračuna ili kroz različite porezne i druge olakšice.

Prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva², definirane su osnove za primjenu poticajnih mjera gospodarske politike. Poticajne mjere odnose se na:

- kreditiranje subjekata malog gospodarstva pod povoljnijim uvjetima i subvencioniranje kamata po preuzetim kreditima, te kreditiranje za početak poslovanja
- davanje jamstava za kredite
- osnivanje fondova rizičnog kapitala
- davanje u zakup nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata u vlasništvu Republike Hrvatske, pod pogodovanim uvjetima uključivo i bez naknade, te prodaja nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata u vlasništvu Republike Hrvatske pod pogodovanim uvjetima
- pružanje stručne i savjetodavne pomoći za subjekte malog gospodarstva
- pojednostavljenje postupka za osnivanje, poslovanje i razvoj subjekata malog gospodarstva i njihovih udruga
- davanje potpora za povećanje zapošljavanja
- davanje potpora za sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i specijaliziranim izložbama u zemlji i inozemstvu
- organiziranje centara za poduzetništvo, poduzetničkih inkubatora i zona malog gospodarstva, te drugih pravnih osoba za poticanje malog gospodarstva
- uspostavljanje informacijskog sustava za malo gospodarstvo
- promicanje poduzetništva i poticanje razvoja ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
- davanje potpora za istraživanje, razvoj i primjenu inovacija te uvođenje suvremenih tehnologija
- stvaranje uvjeta za povezivanje subjekata malog gospodarstva radi nastupa na tržištu
- druge aktivnosti za ostvarenje ciljeva razvoja malog gospodarstva.

Nositelji programa poticanja malog gospodarstva su:

- Ministarstva – **MINGORP, MZOŠ, MPŠVG, MMTPR**
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo – **HAMAG**
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak – **HBOR**
- Hrvatski zavod za zapošljavanje – **HZZ**
- Hrvatska gospodarska komora – **HGK**
- Hrvatska obrtnička komora – **HOK**
- Poslovne banke
- Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave.

6. ANALIZA UČINKOVITOSTI DOSADAŠNJEG PROGRAMA OLAKŠICA I POTICAJA RAZVOJA GOSPODARSTVA GRADA OSIJEKA

Novo zapošljavanje i poticanje investicija u poduzetništvu pokretači su opće dobrobiti, porasta standarda i kvalitete života stanovništva u svakoj sredini. Svjestan ove činjenice, Grad Osijek svake godine provodi programe potpore i sufinanciranja poduzetničkih projekata: pruža se potpora poduzetnicima u realizaciji poduzetničkih kredita kroz kreditne linije Poduzetnik 1 i 2 subvencijom kamata na poduzetničke kredite, suradnjom s poslovnim bankama, nadležnim institucijama i resornim ministarstvima. Kroz program informiranja se sustavno provodi promidžba poduzetničkih kredita koji su poduzetnicima dostupni, ustrojeno je niz stručnih institucija koje savjetuju poduzetnika, inkubiraju mlada poduzeća, pomažu u pokretanju poduzetničkih projekata i organiziraju stručne seminare u svrhu permanentnog educiranja.

Pripremljen je plan izgradnje gospodarskih zona radi rješavanja prostornih problema poduzetnika u regiji, potiče se novo i trajno zapošljavanje, sufinancira uvođenje sustava kvalitete i nastupa na sajmovima. Postoje posebni poticaji za razvoj inovacija i uvođenja novih proizvoda te za razvoj zadrugarstva, izvoznih programa i privlačenje novih investitora.

Programom razvoja gospodarskih zona za razdoblje 2002. -2005. bila je predviđena izgradnja nekoliko gospodarskih zona – Veletržnica, proizvodna zona Istok, Zona skladišta i servisa 2 te Slobodna zona Osijek. Usvojeni program nije realiziran u dijelu formiranja i izgradnje planiranih gospodarskih zona, a ono što je realizirano, obavljeno je pod komercijalnim uvjetima bez osmišljenog koncepta privlačenja proizvodnih djelatnosti i nije imalo utjecaja na smanjenje visoke stope nezaposlenosti u gradu.

Grad Osijek je od 2003. do 2006. godine uložio ukupno 250.000,00 KN u potporu inovatorima i 390.000,00 KN u potporu tradicionalnim obrtima, a kroz različite kreditne linije „Poduzetnik“ osječkim poduzetnicima odobreno je gotovo 33.000.000 KN kreditnih sredstava.

Zbog nedostatka informacija o dosadašnjem načinu i rezultatima namjenski dodijeljenih sredstava kroz gospodarske pokazatelje (novoregistrirana poduzeća i vrsta djelatnosti, broj novozaposlenih, broj održanih radnih mjesta, visina prihoda) ne može se ocijeniti učinak dodijeljenih sredstava što je svakako veliki nedostatak i potrebno je izraditi sustav praćenja dodijeljenih proračunskih sredstava kako bi se mogao mjeriti njihov učinak na gospodarstvo Grada Osijeka kao i napredak poduzetništva u gradu.

7. KOMPARATIVNA ANALIZA PROGRAMA OLAKŠICA I POTICAJA RAZVOJA S DRUGIM GRADOVIMA I SUSJEDNIM OPĆINAMA

Svjetska iskustva pokazuju da mala i srednja poduzeća predstavljaju optimalan okvir za realizaciju poduzetničkih inicijativa, te da je malo i srednje poduzetništvo glavna pokretačka snaga gospodarskog razvitka. Uvažavajući ovu činjenicu Vlada RH postavila je kao temeljni prioritet poticanje ozračja poduzetništva i to posebno stimulirajući domaću proizvodnju. Posebnim programom poticanja malog i srednjeg poduzetništva, te nizom drugih mjera (HITRO.HR, HITROREZ i sl.), Vlada RH nastoji potaknuti rast zaposlenosti, povećati konkurentnost, ukloniti administrativne prepreke, te stvoriti pozitivno poduzetničko ozračje na državnoj razini. Ostvarenje navedenih ciljeva nemoguće je zamisliti bez aktivne uloge svih društvenih subjekata a posebno jedinica lokalne i područne samouprave. Na jedinicama lokalne i područne samouprave leži odgovornost da prepoznaju potrebe, mogućnosti ali i slabosti lokalnog gospodarstva, te da potiču i usmjeravaju njegov razvoj na dobrobit lokalne zajednice. Pokazatelji stanja u malom i srednjem poduzetništvu ukazuju na trend kontinuiranog porasta broja zaposlenih, broja gospodarskih subjekata kao i rasta dobiti, čemu su u velikoj mjeri pridonijeli programi i projekti pojedinih jedinica lokalne i područne samouprave. U tablici 7.1 prikazano je kretanje broja tvrtki i broja zaposlenih u malom gospodarstvu u proteklih sedam godina.

Tablica 7.1. Broj tvrtki i broj zaposlenih u malom gospodarstvu 2000.-2006.

GODINA	BROJ TVRTKI	BROJ ZAPOSLENIH
2000.	58.217	429.327
2001.	56.416	408.766
2002.	62.841	403.569
2003.	67.195	421.815
2004.	68.049	424.796
2005.	70.729	422.543
2006. (I-IX)	70.457	468.792

Izvor: FINA

Na temelju raspoloživih podataka može se konstatirati da su u ovom trenutku najveće aktivnosti i ulaganja lokalnih samouprava, a u suradnji sa nadležnim državnim institucijama, usmjereni na izgradnju poduzetničke infrastrukture, što podrazumijeva osnivanje potpornih institucija, poduzetničkih centara i gospodarskih zona na svom teritoriju. Osnivanjem gospodarskih zona poduzetnicima se za realizaciju poduzetničkih poduhvata pruža mogućnost povoljnijeg i jeftinijeg načina gradnje ili kupnje poslovnog prostora na potpuno infrastrukturno opremljenom zemljištu. Iskustva lokalnih zajednica koja su u ovom procesu uznapredovala, govore da takva strategija donosi povećavanje broja gospodarskih subjekata, poboljšavanje njihove poslovne uspješnosti, postizanje konkurentnosti, porast zapošljavanja lokalnog stanovništva i sprječavanje odljeva mladog obrazovanog kadra iz regije.

Do sada je kroz projekt izgradnje gospodarskih zona Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva sufinanciralo 284 poduzetničke zone, od kojih je stotinjak u funkciji. U gospodarskim zonama aktivno je oko 1.300 poduzetnika, koji zapošljavaju približno 19.000 zaposlenih, a oko 400 poduzetnika je u fazi ishođenja dozvola ili izgradnje poslovnih objekata. U 2006. godini Ministarstvo je odobrilo 139 zahtjeva lokalnih samouprava za sufinanciranje izgradnje gospodarskih zona u ukupnom iznosu od 92.484.763 kuna (izvor: MINGORP). Tablica 7.2 predstavlja pregled potpora Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za izgradnju gospodarskih zona u proteklih sedam godina po županijama.

Tablica 7.2. Pregled potpora za izgradnju gospodarskih zona po županijama

ŽUPANIJA	2000-2003	2004-2005	2006
GRAD ZAGREB	0	0	0
ZAGREBAČKA	3.280.200	3.600.000	4.850.000
KRAPINSKO-ZAGORSKA	8.390.000	4.650.000	5.350.000
SISAČKO-MOSLAVAČKA	3.150.000	4.190.000	2.900.000
KARLOVAČKA	3.330.000	8.020.000	6.400.000
VARAŽDINSKA	6.560.000	9.195.102	8.200.000
KOPRIVNIČKO-KRIŽEV.	7.890.000	5.150.000	2.750.000
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	3.870.000	8.500.000	3.800.000
PRIMORSKO-GORANSKA	4.980.000	3.900.000	3.124.000
LIČKO-SENJSKA	1.880.000	5.900.000	4.800.000
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	5.450.000	5.150.000	5.850.000
POŽEŠKO-SLAVONSKA	2.400.000	3.700.000	1.400.000
BRODSKO-POSAVSKA	1.890.000	4.616.835	4.800.000
ZADARSKA	3.790.000	7.090.000	8.000.000
OSJEČKO-BARANJSKA	6.430.000	15.350.000	7.800.000
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.760.000	8.519.000	3.100.000
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.920.000	7.550.000	4.200.000
SPLITSKO-DALMATINSKA	4.230.000	12.250.000	5.150.000
ISTARSKA	4.630.000	7.950.000	3.400.000
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	950.000	7.840.000	1.126.000
MEĐIMURSKA	7.780.000	8.203.165	5.484.763
UKUPNO	84.560.000	141.324.102	92.484.763

Izvor: www.mingorp.hr

Našom analizom obuhvaćeno je 10 gospodarskih zona odabranih po kriteriju regionalne zastupljenosti i stupnju razvijenosti (Tablica: 7.3, izvor: www.business-navigators.biz).

Tablica 7.3. Pregled olakšica po regijama

Red. br.	Naziv, mjesto	Županija	područje od posebne državne skrbi	Površina zemljišta (Ha)	Cijena kn/m ²	broj poduzetnika	Broj zaposlenih	OLAKŠICE*							
								infrastruktura	komunalna naknada	komunalni doprinos	izrada projektne dokumentacije	olakšice na cijenu kn/m ²	zapošljavanje	porez na tvrtku	subvencija kamata na kredite
1	Industrijski park Nova Gradiška	Brodsko-posavska	NE	82	25,00	2	100	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE
2	Sveti Vidal Novigrad	Istarska	NE	10	300,00	3	143	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA
3	Koprivnica	Kopriv.-Križevačka	NE	42	130,00	14	22	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE
4	Beli Manastir	Osječko-baranjska	DA	18,2	0,00	16	174	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE
5	Donji Miholjac	Osječko-baranjska	NE	33	1-3 €/m ²	17	255	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE
6	Kutina	Sisačko-moslavačka	NE	2,8	45,00	14	12	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE
7	PODI Dugopolje	Splitsko-dalmatinska	NE	55	95,00	85	436	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE
8	Ivanec	Varaždinska	NE	19	91,00	9	6	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE
9	Kneginec	Varaždinska	NE	32	-	16	280	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA
10	Gospodarska zona Samobor	Zagrebačka	NE	40	150,00	7	60	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE

Izvor: www.business-navigator.biz

Razvijene regije koje su zbog dobro razvijenih infrastrukturnih uvjeta i povoljne gospodarske klime privlačne poduzetnicima, u pravilu osiguravaju manji broj stimulativnih mjera za ulazak u gospodarske zone u odnosu na manje razvijena područja. Korisnici gospodarskih zona prije svega koriste prednosti uređene prometne infrastrukture (pristupne ceste i ceste u zoni), komunalne infrastrukture (vodovodne instalacije, tehnološku vodu i industrijsku kanalizaciju, instalacije oborinske odvodnje i kanalizacije u zoni i priključak na vanjske instalacije), energetske infrastrukture (trafostanice, javna rasvjeta, električni priključci i plinski priključci), telefonsku i internetsku mreža, te organizirano sakupljanje i odvoz otpada, s eventualnom mogućnošću odvojenog sakupljanja otpada i reciklažnim dvorištem. Povoljne cijene zemljišta u odnosu na tržišne cijene i uređeni imovinsko-pravni odnosi u zemljišnim knjigama dodatno olakšavaju pokretanje poslovnih aktivnosti u poduzetničkim zonama.

Grad Zagreb, kao najrazvijenije područje u Hrvatskoj, svojim poduzetnicima koji posluju u gospodarskim zonama, omogućuje obročno plaćanje komunalnog doprinosa i dijelom ih oslobađa plaćanja komunalne naknade tijekom prve tri godine poslovanja. Nadalje pruža subvencionirani zakup zajedničkih prostorija i opreme (za prezentaciju, izložbe), subvencioniranje troškova seminara, edukacije, poslovnih usluga i savjeta, troškovi nastupa na sajmovima i drugih promidžbenih aktivnosti. (Izvor: Program razvoja poduzetničkih zona na području Grada Zagreba).

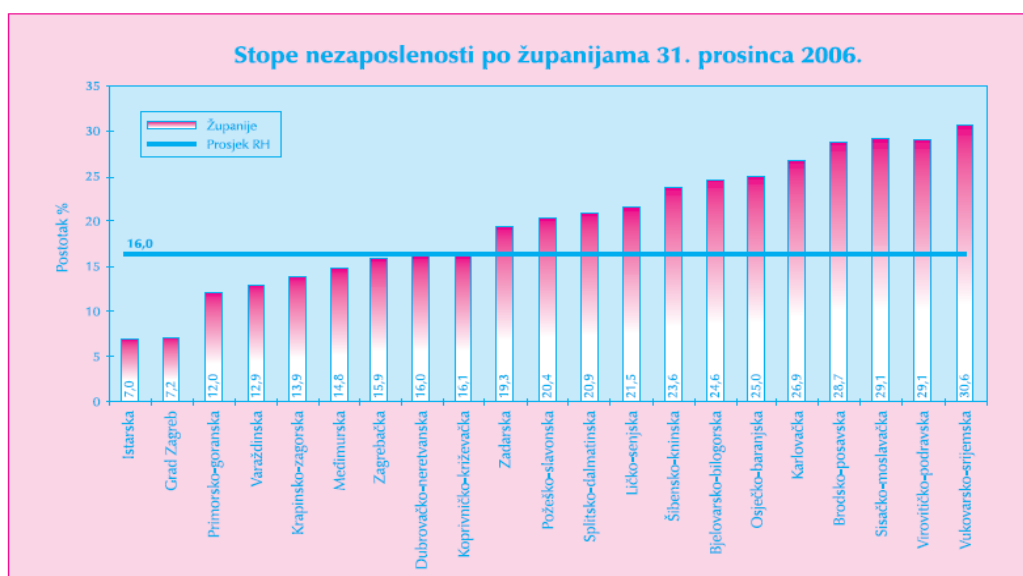
U Istri se promocija razvoja gospodarskih zona i međuregionalno umrežavanje istarskih poslovnih parkova sa srodnim europskim institucijama smatra jednim od najvažnijih gospodarskih programa u regiji. U poticanje poduzetništva i smanjenje nezaposlenosti kroz izgradnju i infrastrukturno opremanje poslovnih zona dosad je uloženo više od 87 milijuna kuna proračunskih sredstava, a sredstva za projekte razmjene iskustava i znanja s inozemnim partnerima dodatno se osiguravaju iz europskih fondova. 22 gospodarske zone i poslovna parka podupire Istarska razvojna agencija IDA koja koordinira razvojne programe gradova i općina, informira i educira poduzetnike, te im u suradnji s poslovnim bankama i vlastitim garancijskim fondom osigurava povoljne kreditne linije. U istarskim gospodarskim zonama zaposleno je 2.000 ljudi, te se planira zapošljavanje još oko 1.800 ljudi u različitim djelatnostima, od prerade autohtonih proizvoda, preko metalne i tekstilne industrije, do informatičke djelatnosti i visoke tehnologije. (Izvor: Metro express, 03.01.07.)

Varaždinska i Koprivničko-križevačka županija, slično Istri, već niz godina ulažu značajne napore u razvitak i promociju gospodarstva te su rezultati evidentni. Osim uobičajenih olakšica na plaćanje komunalnih naknada, komunalnih doprinosa i lokalnih poreza, u ovim regijama uvedeni su neki daljnji kriteriji za poticanje ulaska poduzetnika u gospodarskim zonama. Grad Koprivnica na primjer ne smatra cijenu koja će se ponuditi za zemljište osnovnim kriterijem, nego broj radnih mjesta koje je poduzetnik spreman otvoriti na toj parceli i duljinu vremena u kojem je to on spreman učiniti. Tek kao treći faktor povoljnosti ponude nekog poduzetnika smatra se cijena koju on nudi za zemljište. Međutim, ukoliko poduzetnik ne bude realizirao uvjete iz ponude za otkup zemljišta, Gradu će morati namiriti štetu, a šteta će biti u iznosu koji bi inače plaćali na neizgrađeno građevinsko zemljište. Dakle, parametri su poznati, ishođenje građevinske dozvole moguće je roku od mjesec dana, poduzetnik nema nikakvih obveza niti plaćati angažiranu snagu struje koja je inače velika stavka u svakoj investiciji, niti priključke na komunalnu infrastrukturu, poduzetnicima se pruža potpora u rješavanju kreditne linije pod izuzetno povoljnim osnovama i povezivanje s velikim poduzećima. Grad Koprivnica je definirala sustavan program poticanja poduzetništva koji osim poduzetničke zone obuhvaća Poduzetnički servis kojim se poduzetnicima pomaže u savladavanju administrativnih barijera, odnosno administrativni rokovi se skraćuju na najkraći mogući rok. Grad je osnovao i Poduzetnički savjet koji čine iskusni poduzetnici koji savjetuju Poglavarstvo o tome koje sve mjere, kada i na koji način treba poduzimati kako bi Koprivnica postala još atraktivnijom za ulagače u cilju stvaranja novih radnih mjesta.

Manje razvijena područja u cilju poticanja razvoja lokalnog gospodarstva odobravaju veći broj olakšica u svojim gospodarskim zonama. Ove olakšice se pretežito odnose na cijenu zemljišta, komunalni doprinos i naknade i davanja prema lokalnoj samoupravi kao što su porez na tvrtku, olakšice na zapošljavanje i sl., dakle financijske olakšice utemeljene na visini investicije. Potporne ustanove koje bi poduzetnicima pomogle u ostvarenju i promidžbi poslovne ideje te ih educirale za budući rad postoje, ali su nedovoljno razvijene u odnosu na velike gradove i napredne regije, stoga na tom području treba uložiti još mnogo napora.

Vlada Republike Hrvatske kao i lokalna samouprava poseban naglasak stavljaju na oživljavanje gospodarstva na područjima od posebne državne skrbi gdje je proizvodnja gotovo uništena, nezaposlenost vrlo visoka (prosječna stopa nezaposlenosti 2006: RH 16,6% - Istra 7%, Zagreb 7,2%, Osječko-baranjska 25%, Sisačko-Moslavačka 29,1%, Vukovarsko-srijemska 30,6%)

Grafikon: 7.4. Stope nezaposlenosti po županijama

Izvor: HZZ – Godišnjak 2006.

S druge strane, ove regije su posljednjih godina postale vrlo privlačne za poduzetnička ulaganja s obzirom da prema Zakonu o područjima od posebne državne skrbi uživaju niz poreskih i inih povlastica na ulaganje i zapošljavanje. Rad gospodarske zone u Belom Manastiru se tako naslanja na ovaj Zakon, a Vlada RH dodijelila je potrebito zemljište i sufinancira izgradnju infrastrukture neophodne za funkcioniranje zone. Lokalna samouprava se dodatno odriče poreza na tvrtku u prve 3 godine poslovanja, poduzetnici su oslobođeni plaćanja komunalnih naknada za zemljište koje im se putem javnog natječaja dodjeljuje za 0,00 kn/m². Trenutno je u funkciji jedna trećina nove gospodarske zone i već je zaključeno 35 ugovora čime je trenutni kapacitet zone popunjen.

Dodjela zemljišta u gospodarskim zonama većinom se temelji se na sustavu prodaje zemljišnih parcela unutar gospodarske zone putem javnog natječaja po povlaštenim cijenama. Značajne razlike u cijeni kvadratnog metra zemljišta mogu se dovesti u vezu s tržišnom cijenom zemljišta na pojedinom području: što je regija gospodarski slabije razvijena, cijena zemljišta je niža. Cijena zemljišta u poslovnoj zoni u Novoj Gradišci koja se nalazi na gospodarstveno slabo razvijenom području, iznosi svega 25kn/m², dok poslovna zona Ivanec u Varaždinu gdje bilježimo izuzetno kvalitetne gospodarske pomake, zemljišta prodaje po 91kn/m², a u Novigradu koji je smješten u visoko razvijenoj regiji Istri, cijena iznosi čak 300 kn/m² (1:4:12). Postoje i primjeri gdje se zemljište dodjeljuje po 0,00 kn/m² kao što je slučaj u poduzetničkoj zoni Beli Manastir koja se nalazi na području od posebne državne skrbi te se ulažu najveći naponi u oživljavanje gospodarstva. Iznimku u principu dodjele zemljišta čini Grad Poreč raspisivanjem natječaja za dugogodišnji zakup u poduzetničkoj zoni Buići-Žbandaj (u fazi izgradnje) po cijeni od 148 kn/m².

Na temelju provedene analize može se zaključiti da sustavi poticanja pojedinih jedinica lokalne i područne samouprave nisu standardizirani. To se posebno odnosi na sadržaje gospodarskih zona. Sustav poticanja i olakšica pojedinih lokalnih samouprava namijenjen poduzetnicima unutar gospodarskih zona, proteže se i na poduzetnike izvan zona pod uvjetom da uvede proizvodnu ili

prerađivačku djelatnost i zapošljavaju određen broj radnika. Za pojedine zone utvrđeno je da zadovoljavajuća infrastruktura još nije izgrađena, što se može smatrati jednim od uzroka njihove neučinkovitosti. Jedinice lokalne samouprave i gradovi koji su rano prepoznali važnost poticanja poduzetništva i preuzeli inicijativu u tom procesu danas bilježe znatan gospodarski rast (npr. Grad Varaždin donio je strategiju gospodarskog razvoja 2001.godine). Tijekom prikupljanja podataka za ovu analizu došao je do izražaja nedostatak sustavnog evidentiranja poticajnih mjera i vrednovanja njihove učinkovitosti u pojedinim gospodarskim zonama. Za kvalitetnu procjenu učinkovitosti poduzetih poticajnih mjera i uloženi sredstava potrebno je kontinuirano i ažurno prikupljane informacija o broju poduzeća i njihovom opstanku na tržištu, te broju novih radnih mjesta.

8. OPIS PROGRAMA OLAKŠICA I POTICAJA RAZVOJA GOSPODARSTVA GRADA OSIJEKA

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka se sastoji od sljedećih **deset mjera**:

Mjera 1: Poticanje investicija u gospodarskim zonama i Gradu Osijeku

Mjera 2: Izgradnja kompetencija uprava gospodarskih zona

Mjera 3: Sustav informatičkog umrežavanja gospodarskih zona

Mjera 4: Izgradnja kompetencija stručnjaka za primjenu inovacija

Mjera 5: Poticanje transfera tehnologija

Mjera 6: Izgradnja kompetencija stručnjaka za izvozne poslove

Mjera 7: Sustav promidžbe izvoza

Mjera 8: Ured za promidžbu investicija i tehnologija

Mjera 9: Usavršavanje studenata-poduzetnika

Mjera 10: Poduzetnički portal Grada Osijeka

8.1. STRATEGIJA PROGRAMA

Strategija Programa se zasniva na **tri osnovna načela** za poticanje investicija i promidžbu endogenog gospodarskog razvitka Grada Osijeka: (1) odobravanje financijskih poticaja, (2) širenje kompetencija kroz programe usavršavanja i (3) unapređenje umrežavanja:

Financijski poticaji
se stvaraju kroz:

- Poticanje investicija koje su usmjerene za privlačenje atraktivnih poduzeća u poduzetničke zone (Mjera 1);
- Sufinanciranje stručnjaka za primjenu inovacija (Mjera 4);
- Sufinanciranje transfera tehnologije na lokalnoj razini (Mjera 5);
- Sufinanciranje promidžbe izvoza (Mjera 7);

Program usavršavanja
namijenjen za
povećanje
kompetencija za:

- Menadžment gospodarskih zona radi upravljanja gospodarskim zonama (Mjera 2);
- Završene studente sa lokalnih visokoobrazovnih ustanova koji se usavršavaju za implementaciju inovativnih projekata u gospodarstvo (Mjera 4);
- Lokalne stručnjake za izvozne poslove radi unaprjeđenja izvoza (Mjera 6);
- Studente sa lokalnih visokoobrazovnih ustanova koji žele upravljati vlastitim poduzećem (Mjera 9);

Umrežavanje se
provooz:

- Povezivanje gospodarskih zona i njihovih korisnika broadband infrastrukturom (Mjera 3);
- Povezivanje poduzetnika i visokoobrazovnih ustanova kroz mrežu stručnjaka za primjenu za inovacija (Mjera 4);
- Stvaranje mreže stručnjaka za primjenu inovacija kroz program usavršavanja (Mjera 4);
- Povezivanje lokalnih poduzetnika sa istraživačko-razvojnim stručnjacima kroz sufinanciranje natjecatelja u programu KONCRO (Mjera 5);
- Povezivanje domaćih stručnjaka za izvozne poslove sa inozemnim stručnjacima za izvoz (Mjera 6);
- Povezivanje domaćih izvozno-orijentiranih poduzetnika sa inozemnim partnerima kroz zajedničke posjete i nastupe na međunarodnim sajmovima i poslovnim partnerima (Mjera 7);
- Povezivanje Grada sa nacionalnim ustanovama nadležnim za investicije i promidžbu izvoza zaduživanjem odgovorne osobe pri gradskoj upravi (Mjera 8);
- Povezivanje studenata saiskusnim mentorima kroz program „Virtualnog poduzetništva“ (Mjera 9);
- Povezivanje poduzetnika Grada Osijeka na Poduzetničkom internet portalu Grada Osijeka (Mjera 10);

Strategijom Programa predviđeno je pokusno razdoblje kroz **pilot projekte za većinu mjera** (Mjere 4, 5, 6, 7, 9), tj. ograničen obujam i trajanje pojedine mjere sa ograničenim brojem korisnika, gospodarskih djelatnosti i razinom sufinanciranja. Dvogodišnje razdoblje će Gradu Osijeku i menadžmentu Programa pri Odjelu za gospodarstvo Grada Osijeka pružiti dovoljno vremena za provjeru učinkovitosti svake pojedine mjere te omogućiti njezinu reviziju ukoliko se za to ukaže potreba. Potrebna je pozorna ex-ante, periodična i ex-post evaluacija učinka mjera na gradski proračun i opravdavaju li rezultati daljnju provedbu mjere.

Svaka mjera ima sličnu **strukturu implementacije**. Mjere će individualno provoditi nadležne ustanove koje će se odabrati putem javnog natječaja, temeljem priloženih referenci. Ovakav način odabira ustanova za provedbu mjera osigurava najveću moguću razinu transparentnosti pri dodjeli nadležnosti. Svaka mjera ima ugrađen mehanizam praćenja i evaluacije postignutih rezultata. Isti mehanizam se primjenjuje na razini Programa. Temeljem tog mehanizma se redovito prati cijeli Program, a predviđene su tri evaluacije. Neovisno tijelo će nakon dvije godine izvršiti nadzor nad tijekom Programa.

8.2. TRAJANJE PROGRAMA

Predviđa se trajanje Programa od 2,5 godine, uključujući 2 godine implementacije svih mjera i nekoliko mjeseci prije i poslije trajanja radi pripreme odnosno ex-post evaluacije i revizije Programa.

8.3. REGIONALNA POKRIVENOST

Ciljana regija provedbe Programa je područje Grada Osijeka.

8.4. OČEKIVANI REZULTATI

Ovo poglavlje opisuje očekivane rezultate provedbe ovih mjera. Za svaku mjeru su definirani specifični rezultati, a u nastavku se navode pokazatelji kojima će se mjeriti uspješnost određene mjere. Ovi pokazatelji su također značajni za kasnije praćenje i evaluaciju provedbe programa (vidi poglavlje 11). Budući da je ovaj dokument tek nacrt „Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“, neki pokazatelji će se trebati detaljnije razraditi tijekom implementacije pojedinih mjera, u suradnji Grada Osijeka i provedbene institucije ili nakon ex-ante evaluacije koja se svakako preporuča.

Očekivani rezultati su sljedeći:

Mjera 1

- Broj prijava/ponuda poduzeća zainteresiranih za ulazak u gospodarsku zonu
- Broj i vrsta novih investicija unutar gospodarske zone za koje postoji interes
- Broj i vrsta poduzeća kvalificiranih za ostvarivanje posebnih povlastica
- Broj novootvorenih radnih mjesta

Mjera 2

- Broj djelatnika educiranih za upravljanje gospodarskom zonom
- Program usavršavanja koji se provodi
- Sredstva upravljanja koja su na raspolaganju
- Broj poslovnih planova pripremljenih za poduzetnike iz gospodarske zone
- Izrada i provedba politike stanovanja u zoni
- Usluge koje nudi menadžment gospodarske zone, razvojna i marketinška popraćenost
- Načini promidžbe i oglašavanja gospodarske zone

Mjera 3

- Broadband infrastruktura i priključci u gospodarskoj zoni
- Broj korisnika paketa usluga
- Stupanj zadovoljstva korisnika kvalitetom korisničkog paketa

Mjera 4

- Godišnji javni poziv za stručnjake za primjenu inovacija (za poduzeća-korisnike), trajanje pilot projekta 2 godine, 2 pokusna poziva;
- 8-10 stručnjaka za primjenu inovacija godišnje koje upošljavaju privatna poduzeća iz Grada Osijeka;
- Broj i vrsta provedenih inovativnih projekata;
- 50% troškova financiranja iz privatnog sektora, 50% sufinanciranja iz javnih sredstava;
- Poticanje aktivnosti na području inovacija za poduzeća koja sudjeluju u ovom programu (mjeri se investicijom u istraživanje i razvoj za specifične projekte);
- Povećana primjena inovacija u proizvodnji poduzeća koja sudjeluju u ovom programu;
- Broj novih radnih mjesta, broj stručnjaka za primjenu inovacija koji svoj rad nastavljaju u istom poduzeću nakon 1 godine/3 godine ("Brain gain" – „zadržavanje mozgova“ u Gradu Osijeku);
- Stupanj zadovoljstva poduzetnika mrežom stručnjaka za primjenu inovacija;

Mjera 5

- Broj i vrsta projekata domaćih poduzetnika koji su primili potporu u 2 godine;
- 1 KN potpore Grada Osijeka u odnosu na 10 KN državne potpore za sudjelovanje u programu KONCRO;
- 1 KN olakšica Grada Osijeka u odnosu na 10 KN za investicije privatnog sektora u istraživačko-razvojne projekte;

Mjera 6

- Broj educiranih domaćih stručnjaka za izvozne poslove;
- Broj sati usavršavanja (trening po osobi, po danu);
- Stupanj porasta izvoznih rezultata poduzeća koja su sudjelovala u programu temeljem anketiranja poduzeća o učinkovitosti stručnog seminara s obzirom na rezultate njihovih izvoznih poslova;

Mjera 7

- Unaprijeđen, reorganiziran program „Promidžbe izvoza“ koju provodi Grad Osijek
- Broj promidžbenih putovanja u inozemstvo
- Broj poduzeća korisnika konzultantske i edukacijske potpore za nastup na inozemnim tržištima
- Broj uslužnih paketa i broj poduzetnika-korisnika uslužnih paketa
- Broj zaključenih ugovora s inozemnim partnerima;
- Broj i vrsta inozemnih sajmova na kojima su ostvareni zajednički nastupi;

Mjera 8

- Zaduženje odgovorne osobe pri Gradu Osijeku
- Unaprjeđenje predstavljanja interesa Grada Osijeka za investicije i izvozne poslove pri relevantnim hrvatskim ustanovama

Mjera 9

- 2 projekta virtualnih poduzeća godišnje u ustanovama ovlaštenim za provedbu programa
- 12 realiziranih projekata virtualnih poduzeća u 2 godine u 3 ustanove ovlaštene za provedbu programa
- Broj studenata koji su obavili stručnu praksu kroz upravljanje vlastitim poduzećem
- Broj završenih studenata koji su tijekom 3 godine pokrenuli/žele pokrenuti svoj vlastiti poslovni projekt, a sudjelovali su u programu

Mjera 10

- Broj registriranih korisnika portala
- Broj posjetitelja portala
- Prihod ostvaren korištenjem besplatnih informacija i oglasa sa portala
- Statističke informacije prikupljene na portalu

8.5. MJERE PROGRAMA

Ovo poglavlje detaljno opisuje deset mjera koje se predlažu u Programu. Svaka mjera se pojedinačno opisuje, a sadrži naziv mjere, specifične ciljeve, zadatke i pod-mjere koje se trebaju provesti, te nadalje, mehanizam financiranja, ciljne skupine sa potrebnim kvalifikacijama i ustanove za provedbu mjera sa njihovim kvalifikacijama. U opisu se osim toga navode planirani rezultati mjera, ukupni troškovi provedbe i procjena raspodjele troškova na gradski proračun, regionalnu i nacionalnu razinu.

Procjena ukupnih troškova provedbe i procjena raspodjele troškova po razinama, u ovom prijedlogu Programa nisu još u potpunosti razrađeni; troškovi su specificirani u financijskom planu (vidi poglavlje 9) koliko je to bilo moguće predvidjeti u ovoj fazi razrade. Troškovi svih aktivnosti mjera će se razraditi po usvojenju mjera programa.

Mjera broj   **1**
Naziv mjere   **Poticanje investicija u gospodarskim zonama i Gradu Osijeku**

Ciljevi mjere

- Sustav mjera poticaja za ulazak u gospodarske zone koje su u fazi razvoja ili se planiraju, dodjelom zemljišta po povlaštenim cijenama i olakšicama ili odgodom plaćanja komunalnog doprinosa i oslobođanjem plaćanja komunalne naknade za poduzetnike koji zadovoljavaju posebne kriterije.

(Sukladno općim ciljevima Programa:

- Poticanje investitora za dolazak u Grad Osijek;
- Poticanje zapošljavanja u Gradu Osijeku;

Razvitak gospodarskih zona)

Opis mjere

Svrha mjere je poticanje investicija poduzetnika u gospodarske zone koje su u fazi razvoja ili se planiraju (gospodarska zona Jug, Nemetin, Sarvaš, Slobodna zona i gospodarska zona za malo i srednje poduzetništvo u Tenji). Grad Osijek će nuditi povoljne uvjete za ulazak u gospodarske zone kroz kupnju građevinskog zemljišta po povlaštenim cijenama i olakšicama ili odgodom plaćanja komunalnih doprinosa za poduzetnike koji zadovoljavaju posebne kriterije.

Ova mjera se zasniva na modulima za poticanje investicija koji će biti sastavni dio programa mjera poticanja investicija u gospodarske zone.

Preporučljiva je izrada odvojenih poslovnih planova za svaku gospodarsku zonu. Osim toga se preporuča da Grad predvidi građevinsko zemljište unutar svake zone za buduću izgradnju poslovnog centra koji će biti u funkciji privlačenja prije svega malih i srednjih poduzetnika koji nisu u mogućnosti izgraditi vlastite poslovne prostore. Takav poslovni centar pruža mogućnost zakupa poslovnog prostora u odgovarajućem poduzetničkom ozračju i pod fleksibilnim uvjetima što za poduzetnike predstavlja značajnu prednost.

Mjere poticanja investicija u nekretnine se zasniva na sljedećim pretpostavkama:

- (1) Poduzetnik, budući zakupnik/kupac u gospodarskoj zoni, snosi troškove priključivanja na infrastrukturu i troškove dodatnog opremanja parcela;
- (2) Konkretni uvjeti ulaska poduzetnika u gospodarsku zonu će ovisiti o načinu dodjele zemljišta – uvjeti kupnje;

Mjera 1.1:

Moduli za poticanje investicija u gospodarske zone Grada Osijeka bi se oblikovali kako slijedi:

- **Modul 1:** Poticaj poduzetnicima za ulazak u gospodarsku zonu kupnjom zemljišta uz povlaštene cijene zemljišta po m² (kupnja zemljišta),
- **Modul 2:** Poticaj poduzetnicima za ulazak u gospodarsku zonu putem a) obročne otplate,
- **Modul 3:** Poticaj poduzetnicima za ulazak u gospodarsku zonu putem djelomičnog oslobađanja od komunalne naknade za investicije i za što raniji početak poslovanja;
- **Modul 4:** Poticanje zapošljavanja u poduzetništvu i obrtništvu do iznosa uplaćenog prireza poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti (dodatni poticaj Grada Osijeka poduzetnicima koji imaju pravo na poticaj temeljem nacionalnih mjera za novo zapošljavanje koje provodi HZZ);
- **Modul 5:** Poticaj poduzetnicima za novoosnovane tvrtke na području Grada Osijeka iz prioritetnih djelatnosti oslobađanjem od poreza na tvrtku;
- **Modul 6:** Poticaj obrtnicima temeljem sufinanciranja prireza poreza na dohodak od samostalne djelatnosti u okviru prioritetnih djelatnosti
- **Modul 7:** Poticaj poduzetnicima i obrtnicima u realizaciji programa poticanja financiranih iz državnog proračuna

Tablica 8.1 prikazuje module i kriterije primjene za Mjeru 1. Moduli 1 do 3 se odnose samo na poduzetnike koji se nalaze u gospodarskim zonama, a ostali Moduli se odnose na sve poduzetnike s područja Grada Osijeka.

Prijedlozi za poticanje poduzetništva u gospodarskim zonama:

- **Prijedlog 1 se nadovezuje na Modul 1:** Poticaj poduzetnicima za ulazak u gospodarsku zonu putem kupnje zemljišta uz povlaštene cijene zemljišta po m² (kupnja zemljišta),

Predlaže se mogućnost kombiniranja načina dodjele zemljišta u gospodarskim zonama. Poslovnim planom čija je izrada nužna za svaku zonu, Grad Osijek treba odrediti način dodjele zemljišta.

- **Prijedlog 2 se nadovezuje na Modul 2:** Poticaj poduzetnicima za ulazak u gospodarsku zonu putem obročnog plaćanja komunalnog doprinosa (za prioritetne djelatnosti) rok otplate: 5 godina

- **Prijedlog 3 se nadovezuje na Modul 3:** Poticaj poduzetnicima za ulazak u gospodarsku zonu putem oslobađanja plaćanja komunalne naknade po kriteriju pokretanja poslovanja u što kraćim rokovima (za poduzetnike koji su pokrenuli poslovanje minimalno 30 dana prije krajnje ugovorenog roka), oslobađanje plaćanja komunalne naknade u maksimalnom trajanju do 6 mjeseci

Prijedlozi za poticanje poduzetništva na području Grada Osijeka:

- **Prijedlog 4 se nadovezuje na Modul 4:** Poticaj poduzetnicima i obrtnicima Grada Osijeka putem

sufinanciranja troška plaće novozaposlenih djelatnika na području Grada Osijeka.

iznos sufinanciranja: do visine plaćenog prireza poreza na dohodak od nesamostalnog rada.

Modul 4 se predlaže kao dodatni poticaj grada Osijeka poduzetnicima i obrtnicima koji su ostvarili poticaj za novo zapošljavanje kroz programe Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Oslanjanjem na nacionalni program poticanja zapošljavanja omogućava se minimiziranje administrativnih obveza provedbe Modula.

- **Prijedlog 5 se nadovezuje na Modul 5:** Poticaj poduzetnicima Grada Osijeka putem

oslobađanja plaćanja poreza na tvrtku u obavljanju prioritetnih djelatnosti za novoosnovane tvrtke,

rok korištenja poticaja: 2 godine

- **Prijedlog 6 se nadovezuje na Modul 6:** Poticaj obrtnicima Grada Osijeka putem

sufinanciranja prireza poreza na dohodak od samostalne djelatnosti u okviru prioritetnih djelatnosti sa sljedećim postotkom:

- za obrtnike do 2 godine starosti stopa prireza poreza na dohodak se umanjuje za 100% od propisane stope prireza
- za obrtnike iznad 2 godine starosti stopa prireza poreza na dohodak se umanjuje za 50% od propisane stope prireza

rok korištenja poticaja: 2 godine

- **Prijedlog 7 se nadovezuje na Modul 7:** Poticaj poduzetnicima i obrtnicima Grada Osijeka putem

stručne potpore u realizaciji programa poticanja financiranih iz državnog i županijskog proračuna

Mjera 1.2: Predviđena izgradnja poslovnog centra u gospodarskoj zoni

Preporuča se Gradu Osijeku da prije dodjele zemljišta poduzetnicima u pojedinoj gospodarskoj zoni, predvidi zemljište veličine 5,000-6,000 m² za izgradnju poslovnog centra. U poslovnom centru bi mali i srednji poduzetnici pod fleksibilnim uvjetima mogli zakupiti uredske prostore i radionice. Domaći ili inozemni poduzetnici koji još nisu dovoljno stasali ili oklijevaju sa kupnjom odnosno izgradnjom vlastitog poslovnog prostora, predstavljali bi kvalitetnu bazu za suradnju i opskrbu poduzetnicima koji se nalaze u gospodarskoj zoni. Poslovnim planom pojedine zone (vidi Mjeru 2) bi se trebala ispitati opravdanost i potreba izgradnje poslovnog centra unutar pojedine zone, s obzirom na potražnju stanara gospodarske zone. Poslovni centar treba imati sljedeće opće karakteristike:

- Uredski prostori i radionice
- Prijemni ured sa recepcionarom
- Voditelj poslovnog centra

- Telefonski servis (ukoliko postoji potražnja)
- Opremljene dvorane za sastanke i video-konferencije
- Zajednički prostori, čajna kuhinja
- Štampači, faks uređaj, uređaji za skeniranje i kopiranje
- Dostava i otprema pošte
- Pristup internetskoj i telefonskoj mreži
- Stalno održavanje i potpora informatičke mreže/opreme
- Digitalni telefoni
- Sigurnosni sustav
- Služba čišćenja
- Brzi pristup internetu
- Lokalna informatička mreža
- Dostupnost 24 sata 7 dana u tjednu
- Komunalni sadržaji i održavanje

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Domaća i inozemna poduzeća

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Grad Osijek, Upravni odjel za gospodarstvo/Pododsjek za upravljanje gospodarskim zonama

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

Podobnim poduzećima se odobravaju povoljni uvjeti, kupnje zemljišta prema slijedećim kriterijima:

- Prioritetna djelatnost
- Izvozna orijentiranost
- Ekološka orijentiranost
- Poduzetnik početnik (do 2 godine)
- Preseljenje proizvodnih poduzeća sa lokacije u Gradu Osijeku
- Broj radnih mjesta
- Visina investicije
- Područje od posebne državne skrbi
- Slobodna zona

Očekivani rezultati

Pogodnosti za poduzetnika

Pogodnosti od poticaja koju ovom mjerom osigurava Grad Osijek:

- Poticaji pri dodjeli zemljišta (subvencioniranje cijene otkupa zemljišta)
- Obročno plaćanje komunalnog doprinosa
- Oslobođanje plaćanja komunalne naknade (maksimalno do 6 mjeseci) u svrhu poticanja brzine investicijskog ulaganja i pokretanja poslovanja
- Poticanje zapošljavanja do iznosa uplaćenog prireza poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti
- Oslobođanje plaćanja poreza na tvrtku u trajanju do dvije godine
- Stručna potpora za stanare gospodarskih zona u realizaciji poticajnih mjera ulaganja
- Dodatna potpora za kvalificirana poduzeća kroz mjere 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 ovoga Programa

Pogodnosti kroz državne poticaje za kvalificirana poduzeća (naslanjaju se na postojeće državne mjere poticaja):

- Porezne olakšice
- Carinske olakšice
- Stručno usavršavanje djelatnika

Opći rezultati:

- Broj prijava/ponuda poduzetnika za ulazak u gospodarsku zonu
- Broj i vrsta novih investicija koja se privlače u gospodarske zone
- Broj i vrsta poduzeća koja su kvalificirana za implementaciju posebnih pogodnosti
- Broj novih radnih mjesta

Troškovi provedbe mjere (u KN)	Financijski doprinos (u KN)	
Modul 1	Grad Osijek	4.147.134
Modul 2	Grad Osijek	5.670.000
Modul 3	Grad Osijek	250.000
Modul 4	Grad Osijek	660.000
Modul 5	Grad Osijek	80.000
Modul 6	Grad Osijek	2.200.000
Modul 7	Grad Osijek	220.000
UKUPNO:		13.248.134

Tablica 8.1: Pregled modula i kriteriji pogodnosti za Mjeru 1

	Potpota Grada Osijeka	Državna potpora
Modul 1:	Za stanare poduzetničkih zona kroz: subvencioniranje otkupne cijene zemljišta po m ²	Državni poticaji za investicije
Kriteriji za ostvarivanje poticaja za modul 1		
Prioritetne djelatnosti 3 grupe prioritetnih djelatnosti s različitim stopama olakšica	Stopa olakšica: I. grupa djelatnosti: 90% II. grupa djelatnosti: 70% III. grupa djelatnosti: 50% Niže otkupne cijene zemljišta	--
Izvozna orijentiranost	Stopa olakšica: 10% Uvjet za korištenje poticaja minimalno 100,000 KN prihoda ostvarenih iz izvoza u okviru prioritetnih djelatnosti Niže otkupne cijene zemljišta	Razne postojeće poticajne mjere (vidi analizu u poglavlju 5)
Poduzetnici-početnici (do 2 godine starosti)	Stopa olakšica: 10% Niže cijene naknade za korištenje zemljišta Niže otkupne cijene zemljišta	Razne postojeće mjere (vidi analizu u poglavlju 5)
Preseljenje tvrtke sa lokacije iz Grada Osijeka u gospodarske zone	Stopa olakšica: 15% Niže otkupne cijene zemljišta	--
Broj radnih mjesta 4 kategorije olakšica po broju zaposlenih u gospodarskoj zoni	Stopa olakšica: 5% (u kategoriji do 5 radnih mjesta) Stopa olakšica: 10% (u kategoriji od 6 do 10 radnih mjesta) Stopa olakšica: 15% (u kategoriji od 11 do 50 radnih mjesta) Stopa olakšica: 20 % (u kategoriji više od 50 radnih mjesta) Niže otkupne cijene zemljišta	--

Tablica 8.1: Pregled modula i kriteriji pogodnosti za Mjeru 1- nastavak

	Potpora Grada Osijeka	Državna potpora
Modul 2:	Za stanare gospodarskih zona kroz obročno plaćanje komunalnog doprinosa	
Modul 3:	Za stanare gospodarskih zona kroz oslobođenje plaćanja komunalne naknade do 6 mjeseci	
Modul 4:	sufinanciranje troška plaće do iznosa uplaćenog prireza poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti	Program poticanja zapošljavanja pri HZZ-u
Modul 5:	oslobađanje plaćanja poreza na tvrtku za novoosnovane tvrtke u okviru prioriternih djelatnosti	
Modul 6:	sufinanciranja prireza poreza na dohodak od samostalne djelatnosti u okviru prioriternih djelatnosti	
Modul 7:	Stručna potpora u realizaciji programa poticanja financiranih iz državnog proračuna	
Kriteriji za ostvarivanje državnih poticaja temeljem zakona o poticanju ulaganja		
<ul style="list-style-type: none"> • Vrijednost ulaganja: do 1.5 Mil. EUR • Broj novootvorenih radnih mjesta: minimalno 10 	--	umanjenje stope poreza na dobit za 50% od propisane stope, za razdoblje do 10 godina Primjenjivo na sve poduzetnike Grada Osijeka
<ul style="list-style-type: none"> • 1.5 do 4 Mil. EUR • Broj novootvorenih radnih mjesta: minimalno 30 	--	umanjenje stope poreza na dobit za 65% od propisane stope, za razdoblje do 10 godina Primjenjivo na sve poduzetnike Grada Osijeka
<ul style="list-style-type: none"> • 4 do 8 Mil. EUR • Broj novootvorenih radnih mjesta: minimalno 50 	--	umanjenje stope poreza na dobit za 85% od propisane stope, za razdoblje do 10 godina Primjenjivo na sve poduzetnike Grada Osijeka

Tablica 8.1: Pregled modula i kriteriji pogodnosti za Mjeru 1- nastavak

	Potpora Grada Osijeka	Državna potpora
<ul style="list-style-type: none"> više od 8 Mil. EUR broj novootvorenih radnih mjesta: minimalno 75 	--	umanjenje stope poreza na dobit za 100% od propisane stope, za razdoblje do 10 godina Primjenjivo na sve poduzetnike Grada Osijeka
Potpora za otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem		
<ul style="list-style-type: none"> za područje sa registriranom stopom nezaposlenosti u Županiji do 10% 		bespovratna novčana potpora do 10% opravdanih troškova za otvaranje novog radnog mjesta povezano s investicijskim ulaganjem, a u maksimalnom iznosu protuvrijednosti kuna do 1.500 eura po novootvorenom radnom mjestu
<ul style="list-style-type: none"> za područje sa registriranom stopom nezaposlenosti u Županiji od 10% do 20% 		bespovratna novčana potpora do 15% opravdanih troškova za otvaranje novog radnog mjesta povezano s investicijskim ulaganjem, a u maksimalnom iznosu protuvrijednosti kuna do 2.000 eura po novootvorenom radnom mjestu
<ul style="list-style-type: none"> za područje sa registriranom stopom nezaposlenosti u Županiji više od 20% 		bespovratna novčana potpora do 20% opravdanih troškova za otvaranje novog radnog mjesta povezano s investicijskim ulaganjem, a u maksimalnom iznosu protuvrijednosti kuna do 3.000 eura po novootvorenom radnom mjestu
Potpora za troškove usavršavanja povezane s ulaganjem		
Opće usavršavanje		intenzitet potpore do 60% za velika poduzeća, odnosno 80% za mala i srednja poduzeća
Posebno specijalizirano usavršavanje		intenzitet potpore do 35% za velike poduzetnike, odnosno 45% za male i srednje poduzetnike

Tablica 8.1: Pregled modula i kriteriji pogodnosti za Mjeru 1- nastavak

	Potpota Grada Osijeka	Državna potpora
Carinske povlastice za uvoz opreme povezane s ulaganjem		Oslobađanje plaćanja carina
Regije posebnog statusa		
Područja od posebne državne skrbi	--	Oslobađanje plaćanja poreza na dobit za poduzeća koja su registrirana na području od posebne državne skrbi sa više od 5 djelatnika zaposlenih na neodređeno vrijeme i najmanje 50% djelatnika sa prebivalištem na području od posebne državne skrbi Oslobađanje plaćanja poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za obveznike koji djelatnost obavljaju na području od posebne državne skrbi
Slobodna zona	--	Oslobađanje plaćanja poreza na dobit u visini 50% od propisane stope za korisnike slobodne zone; Oslobađanje plaćanja poreza na dobit za korisnike slobodne zone koji u zoni gradi ili sudjeluje u gradnji objekata s ulaganjem većim od 1 mil KN oslobođen je plaćanja poreza na dobit u godini ulaganja i idućih 5 godina poslovanja

Tablica 8.2: Prioritetne djelatnosti prema skupinama

Skupina 1	Skupina 2	Skupina 3
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	13 Proizvodnja tekstila	24 Proizvodnja metala
11 Proizvodnja pića	14 Proizvodnja odjeće	38 Skupljanje otpada; djelatnosti obrade i zbrinjavanje otpada; uporaba materijala
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	16 Prerada drva, proizvoda od pluta, osim namještaja, proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	Ostale proizvodne i uslužne djelatnosti dozvoljene zakonom (osim trgovine i ugostiteljstva)
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	
27 Proizvodnja električne opreme	20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	
28 Proizvodnja strojeva i uređaja	22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	31 Proizvodnja namještaja	
58 Izdavačke djelatnosti	32 Ostala prerađivačka industrija	
62 Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	
63 Informacijske uslužne djelatnosti	95 Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	
71 Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza		
72 Znanstveno istraživanje i razvoj		

Izvor: NKD NN broj 58/07 i 72/07

Simulacija Programa olakšica na primjeru Gospodarske zone Tenja

Prostornim planom uređenja Grada planirana je Gospodarska zona Tenja na ulazu u naselje neposredno uz prometnicu Osijek-Tenja u ukupnoj površini od cca **5,62 ha**.

Namjena prostora Gospodarske zone Tenja prema djelatnostima je slijedeća:

- proizvodna namjena ..... cca 2,0 ha
- poslovna namjena ..... cca 1,4 ha
- ugostiteljsko turistička namjena ..... cca 1,0 ha
- površine infrastrukturnih sustava..... cca 1,2 ha

UKUPNO: ..... cca 5,62 ha

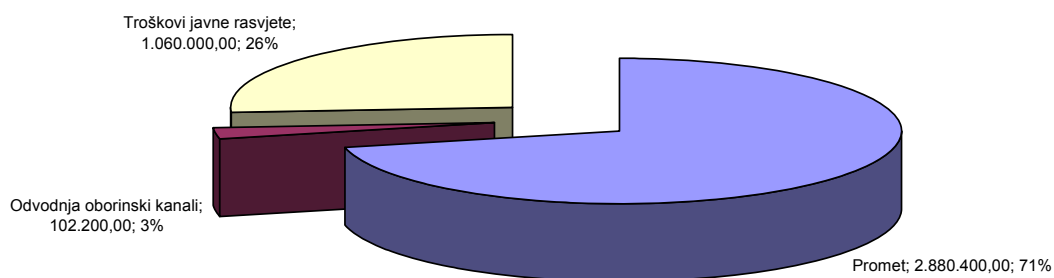
U vezi dovođenja Gospodarske zone Tenja u funkciju upućen je zahtjev Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom za prijenos vlasništva na zemljištu s državnog na Grad Osijek, izrađena je nova parcelacija sa 27 parcela i lokacijska dozvola. Slijedi podnošenje zahtjeva za sufinanciranje izgradnje infrastrukture te pristup njenoj izgradnji.

Gospodarska zona Tenja nalazi se na području posebne državne skrbi gdje poduzetnici koji obavljaju djelatnost na tom prostoru uživaju posebne povlastice i mogu koristiti sredstva posebnih fondova.

Izvor podataka: Program izgradnje gospodarske zone Tenja; koordinator izrade Programa Doc.dr.sc. Stipan Penavin

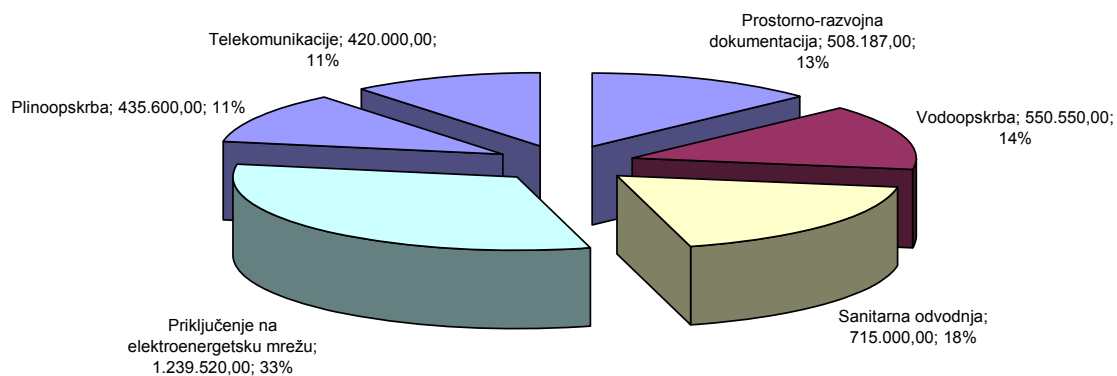
Grafikon 8.3: Troškovi uređenja gospodarske zone Tenja financirani iz komunalnog doprinosa

Izvor podataka: Program izgradnje gospodarske zone Tenja; koordinator izrade Programa Doc.dr.sc. Stipan Penavin

Iz dijagrama se jasno vidi kolika su potrebna ulaganja u koji dio infrastrukture. Naime radi se o investicijama koje se financiraju iz komunalnog doprinosa.

Grafikon 8.4: Troškovi dodatnog opremanja gospodarske zone Tenja

Izvor podataka: Program izgradnje gospodarske zone Tenja; koordinator izrade Programa Doc.dr.sc. Stipan Penavin

Iz dijagrama je vidljivo kolika su potrebna ulaganja u dio infrastrukture koji se ne financira iz komunalnog doprinosa nego ga poduzetnik plaća kao naknada za troškove dodatnog opremanja zemljišta.

Ciljevi mjere

- Razvitak profesionalnog menadžmenta za gospodarske zone sukladno općim ciljevima Programa;
- Poticanje investitora za dolazak u Grad Osijek;
- Poticanje zapošljavanja u Gradu Osijeku;
- Razvitak gospodarskih zona;

Opis mjere

Grad Osijek namjerava profesionalno upravljati gospodarskim zonama Grada Osijeka koje se trenutno razvijaju ili se planiraju.

Ovom mjerom se namjerava izgraditi učinkovit i održiv model upravljanja zonama koji će biti orijentiran prema potrebama korisnika i koji će zadovoljavati potražnju u gospodarskim zonama. Menadžment će osim toga kroz program usavršavanja i treninga u trajanju od 6-8 mjeseci biti kompetentan za pružanje tehničke podrške provedbenim ustanovama. Provedbom ove mjere, menadžment će usvojiti alate i tehnike upravljanja koji će osigurati pozitivan razvitak i održivost poslovanja zona te će moći pouzdano pratiti njihov rad. Ovom mjerom će se osigurati izrada dugoročnog poslovnog plana za svaku gospodarsku zonu, a provodit će se i promidžbene aktivnosti u svrhu podizanja svijesti, na dobrobit potencijalnih investitora, stanara, nadležnih javnih ustanova i drugih zainteresiranih strana. Kompetencije koje će se steći provedbom ove mjere, će biti od značaja te će biti primjenjive i na rad budućih gospodarskih zona.

Komponente ove mjere se zasnivaju na primjerima dobre prakse iz drugih europskih regija koje su osnivale gospodarske, poslovne i industrijske zone te tehnološke parkove, a koje su imale profesionalni menadžment i kvalitetne poslovne planove. UNIDO i Program razvoja lokalnog gospodarstva i zapošljavanja (LEED) pri OECD-u također preporučaju ovakav pristup rješavanju ovog pitanja.

Zadatak 1: Provedba javnog natječaja za usavršavanje menadžmenta gospodarske zone

Izrada poziva na javni natječaj pravnim osobama kvalificiranima za provedbu programa usavršavanja prema napucima iz zadatka 2-4.

Zadatak 2: Program usavršavanja i treninga za menadžment gospodarskih zona

Zadatak podrazumijeva:

Zadatak 2.1: Zahtjevi i kompetencije usavršavanja

Zadatak 2.2: Razvoj i provedba programa usavršavanja

Zadatak 2.3: Vođenje/treniranje menadžmenta gospodarske zone

U prvoj fazi Zadatka 2 predviđena je razrada zahtjeva i kompetencija koji se trebaju osigurati provedbom usavršavanja, kako bi se ustanovila i analizirala kompetentnost natjecatelja za usavršavanje menadžmenta gospodarske zone. Način usavršavanja menadžmenta gospodarske zone je ključno za uspješno provođenje ove mjere. Po završetku usavršavanja, menadžment će biti stručno osposobljen za upravljanje gospodarskom zonom. U drugoj fazi bi se temeljem spoznaja o zahtjevima i kompetencijama, trebao izraditi program provedbe usavršavanja. Program usavršavanja se treba sastojati od treninga, sustava feed-backa sudionika, praktičnog dijela/treninga i literature/radnog materijala.

Prijedlog tema usavršavanja:

- Upravljanje razvojem gospodarske zone
- Održavanje i razvoj fizičke infrastrukture gospodarske zone (javni natječaji, ugovaranje, praćenje itd.)
- Predviđanje i rješavanje budućih potreba poduzetnika u gospodarskoj zoni
- Prodaja zemljišta i nekretnina
- Politika stanovanja i zakupa, kriteriji za odabir stanara
- Izrada kupo-prodajnih ugovora i ugovora o zakupu za stanare
- Nadzor i provedba ugovora
- Marketing za stanare gospodarske zone
- Privlačenje inozemnih investitora, oglašavanje
- Promidžba gospodarskih zona i njihovih stanara
- Postupci ICT menadžmenta
- Sustavi financijske i unutarnje kontrole
- Tehnike povećanja prihoda i snižavanja troškova

Zadatak 3: Alati upravljanja

Zadatak 3 uključuje:

Zadatak 3.1: Priručnik za upravljanje gospodarskim zonama

Zadatak 3.2: Smjernice o izvješćivanju

Zadatak 3.3: Smjernice o financijskom menadžmentu

Zadatak 3.4: Načini promidžbe za investitore

Ovaj zadatak osigurava dostupnost alata za upravljanje u svakodnevnom radu menadžmenta gospodarske zone. Priručnik pruža pomoć na područjima kao što su:

- Upravljanje uredom uključujući ICT alate
- Održavanje i razvoj fizičke infrastrukture gospodarske zone (javni natječaji, ugovaranje, praćenje itd.)
- Ugovori sa stanarima
- Pružanje sluga i savjetovanje stanara
- Formalno vođenje sastanaka sa stanarima
- Helpdesk za stanare
- Razvoj (novih) marketinških koncepata za zone
- Ophođenje sa bankama i drugim financijskim ustanovama i donatorima
- Razvoj i provedba politike zakupa uključujući određivanje cijene
- Određivanje pravila i odgovornosti stranaka (vlasnici zemljišta, upravni odbor, upravljačka tijela itd.)

Priručnik o smjernicama o izvješćivanju utvrđuje način izvješćivanja Gradske uprave o radu zone, načinu izvješćivanja stanara i vlasnika i načinu izvješćivanja menadžmenta, te zadaju formate i procedure izvješćivanja.

Priručnik o smjernicama o financijskom menadžmentu utvrđuje načine financijskog izvješćivanja, vođenju računovodstva sukladno pravnim odredbama i praktičnim napucima, rasporedu sredstava, upravljanju gotovinom, načinu fakturiranja i nadzora.

Načini promidžbe za investitore utvrđuju načine predstavljanja i oglašavanja, vrste štampanih promidžbenih materijala i organizaciju promidžbenih događanja i izložbi.

Zadatak 4: Izrada/revizija poslovnih planova za poduzetničke zone

Menadžment gospodarske zone će pružati tehničku potporu u izradi/reviziji posebnog poslovnog plana za svaku gospodarsku zonu koja je u fazi razvoja ili se planira. Svaki poslovni plan će sadržavati sljedeće elemente:

- Vizija, misija, ciljevi
- Kratki opis ciljnog tržišta i ciljnih skupina: prioritetne gospodarske djelatnosti i klijente, njihovu podjelu, sa analizom natjecatelja za pojedinu gospodarsku zonu
- Opis modela gospodarske zone sa infrastrukturom, sadržajima i uslugama
- Vlasnička struktura unutar gospodarske zone
- Organizacijska struktura – hijerarhija upravljanja, zaposlenici, sustav nagrađivanja
- Okvir operativnosti i procedura – strategija promidžbe, marketing plan, politika zakupa i najma, kriteriji odabira, način ulaska i izlaska, odnos prema klijentima, plan razvoja ljudskih potencijala, praćenje i evaluacija
- Rizici, problemi, pretpostavke – analiza rizika, učinci rizika i načini rješavanja, faktori uspjeha
- Financijski okvir – uključujući strategiju samoodrživosti
- Strategija provedbe – postupci provedbe poslovnog plana

Zadatak 5: Promidžbena kampanja i publicitet

Menadžment gospodarske zone će pružati tehničku potporu u izradi koncepta komunikacije i promotivne kampanje za određenu gospodarsku zonu. Promidžbena kampanja se sastoji od sljedećih elemenata:

- Organizacija promidžbenih događanja (dani otvorenih vrata, seminari itd.)
- Medijska zastupljenost, konferencije za novinare i intervjui
- Štampani i internetski promidžbeni materijali (npr. standardno predstavljanje, leci, video prezentacije, kompjuterska animacija)
- Tiskani materijali za medije

Financiranje

100% Financiranje mjere.

Grad Osijek bi trebao razmotriti mogućnost natjecanja za europske fondove za provedbu ove mjere, u cijelosti ili djelomično. U okviru Europe Aid-a Europska komisija provodi program Lot 10 Framework za projekt „Potpora industriji/trgovini/uslužnim djelatnostima“. Treba provjeriti kvalificiranost Grada Osijeka za potporu iz fonda Lot 10. Osim toga se preporuča direktan kontakt sa Europskom komisijom pri Općoj upravi za proširenje kako bi se predstavila mjera i razmotrila mogućnost financiranja.

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Djelatnici trenutno zaposleni u Gradu Osijeku, Upravni odjel za gospodarstvo

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Upravljanje poslovnim zonama i izrada/revizija poslovnih planova za poduzetničke zone biti će povjerena novoosnovanoj gradskoj tvrtki

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Prvenstveno poduzetničke zone koje su u fazi razvoja ili se planiraju (Poduzetničke zone Jug, Nemetin, Sarvaš i poduzetnička zona za malo i srednje poduzetništvo u Tenji)
- Postojeće gospodarske zone čije bi se poslovanje moglo unaprijediti ovim konceptom (npr. Slobodna zona Osijek)

Očekivani rezultati

- Broj djelatnika koji su obučeni i osposobljeni za upravljanje gospodarskim zonama
- Izrada Programa usavršavanja i treninga za menadžment gospodarskih zona
- Razvijeni alati upravljanja gospodarskim zonama
- Broj poslovnih planova izrađenih za gospodarske zone
- Pripremljen plan i provedba politike stanovanja u gospodarskim zonama
- Program usluga koje pruža menadžment gospodarske zone i razrađen učinkovit plan promidžbe
- Razrađen plan i provedba promidžbe i publiciteta

Troškovi provedbe mjere (u KN)   Financijski doprinos (u KN)

Grad Osijek
Osječko-baranjska županija
Republika Hrvatska
EU (npr. EuropeAid)
Drugi izvori
UKUPNO:

Mjera broj   **3**
Naziv mjere   **Sustav informatičkog umrežavanja gospodarskih zona**

Ciljevi mjere

Izgradnja informatičke mreže za pristup internetu stanarima gospodarskih zona Grada Osijeka (koja će se kasnije proširiti na cijelo područje Grada Osijeka)

(Sukladno općim ciljevima Programa:

- Poticanje investitora za dolazak u Grad Osijek;
- Poticanje umrežavanja poduzetnika Grada Osijeka;

Sukladno strateškoj viziji Grada Osijeka za 2007-2015:

- Od industrijskog do inteligentnog grada)

Opis mjere

Sukladno strateškoj viziji Grada Osijeka, namjera je stvaranja inteligentnog grada koji će broadband infrastrukturom povezati sve gospodarske zone i pružiti povoljne uvjete pristupa internetu svim korisnicima. Kako bi se dobila najpovoljnija ponuda u odnosu na kvalitetu usluge, provest će se odvojeni natječaji za pružatelja usluge (providera) broadband infrastrukture i priključka na internet. Korisnicima će se ponuditi odgovarajući cjenovni razredi za primljene usluge.

Zadatak 1: Provedba javnog natječaja za umrežavanje i održavanje informatičke mreže u gospodarskim zonama Grada Osijeka

Zadatak 1 podrazumijeva:

Zadatak 1.1: Javni natječaj za pružatelja usluge (providera) broadband infrastrukture

Zadatak 1.2: Javni natječaj za pružatelja usluge (providera) internet priključka

Zadatak 2: Umrežavanje i održavanje informatičke mreže u gospodarskim zonama Grada Osijeka

Zadatak 3: Naknade za internetske uslužne pakete za korisnike informatičke mreže u gospodarskim zonama Grada Osijeka

Sa pružateljem usluga internetskog priključka će se dogovoriti posebni paketi usluga za brzi pristup internetu stanarima gospodarskih zona Grada Osijeka koji obuhvaćaju pretplatu za internet, telefon i mobitel za sve korisnike. Temeljem velikog broja korisnika, od pružatelja se očekuje posebna ponuda uz povlaštene uvjete i cijene. Grad Osijek će potom razmotriti mogućnost dodatnog sufinanciranja usluge od strane Grada kako bi se cijena uslužnih paketa za korisnike gospodarskih zona još dodatno umanjila. Sredstva za sufinanciranje ove usluge bi se mogla crpiti iz prihoda koji će biti ostvareni mjerom 9 – dostupnost informacija sa Poduzetničkog portala Grada Osijeka uz naknadu.

Financiranje

- 100% financiranje uvođenja informatičkog sustava u gospodarske zone Grada Osijeka
- Sustav naknada za korištenje broadband infrastrukture: potrebna razrada

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Stanari gospodarskih zona Grada Osijeka

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Grad Osijeka uz potporu pružatelja usluge (providera) broadband infrastrukture izabranog putem javnog natječaja
- Grad Osijeka uz potporu pružatelja usluge (providera) internet priključka izabranog putem javnog natječaja

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Kvalificirani pružatelj usluge (providera) broadband infrastrukture
- Kvalificirani pružatelja usluge (providera) internet priključka
- Cijena i kvaliteta ponuđene broadband infrastrukture
- Cijena i kvaliteta ponuđenog pristupa na Internet

Očekivani rezultati

- Uvedena broadband infrastruktura i priključak na internet za stanare gospodarske zone
- Broj korisnika uslužnih paketa
- Stupanj zadovoljstva korisnika paketom usluge

Mjera broj	4
Naziv mjere	Mreža stručnjaka za primjenu inovacija

Ciljevi mjere

- Potpora Grada Osijeka poduzetnicima, posebno malim i srednjim poduzetnicima, u implementaciji rezultata istraživanja i razvoja, te inovacija u proizvodnju kroz sufinanciranje mreže stručnjaka za primjenu inovacija;
- Širenje inovativnih tehnologija;
- Stvaranje atraktivnih uvjeta za rad i napredovanje za djelatnike-studente i diplomirane stručnjake Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u okviru osječkih poduzeća (sprječavanje „odlijeva mozgova“);
- Poticanje razmjene informacija i transfer tehnologije sa visokoobrazovnih i istraživačkih ustanova u gospodarstvo Grada Osijeka;

Opis mjere

Završeni studenti osječkih visokoobrazovnih ustanova s maksimalno dvogodišnjim radnim iskustvom se usavršavaju za stručnjake za primjenu inovacija te se zapošljavaju u poduzećima kojima je potrebna potpora pri uvođenju razvojno-istraživačkih rezultata i inovacija u proizvodnju.

Rad stručnjaka za primjenu inovacija se sufinancira od strane Grada Osijeka u razdoblju od 1 godine. U međuvremenu stručnjak za primjenu inovacija sudjeluje u programu usavršavanja koji se sastoji od 6 modula (svaki u trajanju od 2 dana) i prolazi poseban program treninga iz područja za koje je poduzeću potrebna potpora .

Poduzeće može produžiti zapošljavanje stručnjaka za primjenu inovacija i nakon 1 godine, ali maksimalno sufinanciranje dostupno samo u 1. godini. Ova mjera predstavlja učinkovit alat za promicanje suradnje između visokoobrazovnih ustanova i gospodarstva (demand-pull), kao i za sprječavanje „odlijeva mozgova“ iz regije. Uspjeh ovog sustava uvelike ovisi o pravilnom odabiru kvalificiranih studenata-kandidata te odgovarajućem načinu spajanja stručnjaka i poduzeća.

Godišnje se provodi javni poziv za stručnjake za primjenu inovacija i podupire se usavršavanje /zapošljavanje 8-10 stručnjaka za primjenu inovacija. Predlaže se provođenje pilot projekta za ovu mjeru u trajanju od 2 godine – 2 kruga, te će se nakon toga pokazati potreba za nekim eventualnim izmjenama koje program mogu učiniti još uspješnijim.

Ovakav sustav je uspješno proveden u nekim europskim regijama (Donja Austrija, Koruška u Austriji)).

Zadatak 1: Utvrđivanje procedure odabira za stručnjake za primjenu inovacija

Ovaj zadatak se sastoji od kreiranja baze podataka kvalificiranih studenata sa visokoobrazovnih ustanova. Sastavni dio baze podataka su životopisi kandidata i definicija kriterija odabira i profila kandidata koji ulaze u bazu podataka.

Zadatak 2: Priprema i poziv na javni natječaj za stručnjaka za primjenu inovacija (za poduzeća)

Zadatak podrazumijeva obavljanje sljedećih predradnji:

Zadatak 2.1: Priprema dokumentacije za provedbu javnog natječaja

Zadatak 2.2: Objava poziva na javni natječaj za stručnjaka za primjenu inovacija

Zadatak 2.3: Odabir kvalificiranih poduzeća za dodjelu stručnjaka za primjenu inovacija

Zadatak 3: Povezivanje stručnjaka za primjenu inovacija s odgovarajućim poduzećem

Ovaj zadatak se odnosi na pravilno pronalaženje i odabir stručnjaka za primjenu inovacija te njihovo adekvatno spajanje sa poduzećima koja žele uspješno implementirati nove tehnologije i inovacije. Provedbena ustanova će pretraživanjem baze podataka (vidi zadatak 1) odabrati kandidate odgovarajućeg profila i spojiti sa poduzetnicima.

Zadatak 4: Razvoj i provedba programa usavršavanja stručnjaka za primjenu inovacija

Izradit će se program treninga koji se sastoji od 6 modula (u trajanju od po 2 dana) a koji će se održati u roku godine dana. Trening će obuhvatiti usavršavanje u sljedećim područjima:

- Menadžment inovacija
- Organizacija
- Marketing
- Nadzor
- Know-how transfer za specifične projekte

Cilj treninga je stvaranje mreže stručnjaka za primjenu inovacija i njihovo osposobljavanje za pronalaženje razvojnih rješenja i popunjavanje rupa u znanju stručnjaka za primjenu inovacija kojima se mogu susresti u svakodnevnom radu. Obavezno je sudjelovanje na najmanje 80% modula.

Zadatak 5: Pravo na individualno usavršavanje stručnjaka za primjenu inovacija

Može se zatražiti individualno usavršavanje za specifična područja koja su ključna za stručnjaka za primjenu inovacija i poduzetnika te na kojima je potrebna primjena posebnih znanja pri implementaciji inovacije. Za pokrivanje troškova takvog seminara ili treninga (koji nisu pokriveni programom treninga) osigurano je sufinanciranje u iznosu do 15.000 KN za 1 godinu.

Zadatak 6: Nadzor napretka rada stručnjaka za primjenu inovacija od strane nezavisnog konzultanta

Rad i napredak rada svakog stručnjaka za primjenu inovacija će se nadzirati od strane nezavisnog konzultanta koji će ga ujedno individualno usavršavati tijekom prve godine. Za ovaj zadatak predviđeno je ukupno 4 radna dana po inovaciji.

Financiranje

- Sufinanciranje plaće stručnjaka za primjenu inovacija iz programa: do 50% sufinanciranja os strane Grada za prvu godinu, max. 55.000 KN za prvu godinu (za prvog stručnjaka za primjenu inovacija)/ max: 55.000 KN (za drugog stručnjaka za primjenu inovacija); Min. 50% bruto iznosa plaće snosi poduzetnik koji zapošljava stručnjaka za primjenu inovacija;
- Program treninga u vrijednosti od 15.000 KN za prvu godinu (za prvog i drugog stručnjaka za primjenu inovacija);
- Sufinanciranje individualne obuke do 15.000 KN za godinu (za prvog i drugog stručnjaka za primjenu inovacija);
- Nadzor napretka: do 4 radna dana na 1 godinu;

Kao i u mjeri 2, Grad Osijek bi se za provedbu ove mjere trebao natjecati za financiranje iz europskih fondova kroz program EuropeAid Lot 10 Framework. Alternativno bi se mogla inicirati suradnja sa partnerima iz Europe koji su već uspješno implementirali takav program u svojoj regiji. Njihova iskustva bi u kombinaciji sa financiranjem iz europskih fondova, omogućila učinkovitu provedbu ove mjere i doprinijele razvitku međuregionalne suradnje.

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, koja implementiraju nove tehnologije i inovacije u svoju proizvodnju
- Kao kriteriji odabira poduzeća koje je kvalificirano za sudjelovanje u programu, primjenjuje se stupanj inovativnosti poduzetničkog projekta i rast dinamike implementacije inovacija u poduzeću kroz zapošljavanje stručnjaka za primjenu inovacija.
- Završeni studenti sveučilišta sa max. 2 godine radnog iskustva

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Grad Osijek

U suradnji sa:

- Područnim uredom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji provodi program sufinanciranja za zapošljavanje nezaposlenih;
- Lokalnim posrednicima između visokoobrazovnih ustanova i poduzetnika koji imaju iskustva u procjeni inovativnosti poduzetničkih projekata i njihovoj implementaciji u gospodarstvo, a koji su kompetentni za provedbu programa usavršavanja stručnjaka za primjenu inovacija kroz program sufinanciranja;
- Lokalnim visokoobrazovnim ustanovama koje su mogućnosti ponuditi program usavršavanja stručnjaka za primjenu inovacija;

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

U okviru zadataka 1 i 2 razradit će se kriteriji odabira kandidata za stručnjaka za primjenu inovacija i kvalificiranih poduzeća za sudjelovanje u ovom programu. Osnovni kriteriji su slijedeći:

- Stupanj inovativnosti predloženog projekta za koji se podnosi zahtjev za dodjelu stručnjaka za primjenu inovacija;
- Očekivani porast dinamike implementacije inovacija kroz program zapošljavanja stručnjaka za primjenu inovacija;
- Usklađivanje profila kvalifikacije stručnjaka za primjenu inovacija sa potrebama poduzeća koje sudjeluje u programu;

Očekivani rezultati

- Objava poziva na javni natječaj za stručnjaka za primjenu inovacija, jednom godišnje za poduzeća (2 kruga tijekom trajanja pilot projekta);
- Zapošljavanje 8 -10 stručnjaka za primjenu inovacija godišnje u poduzećima sa područja Grada Osijeka;
- Broj i vrsta inovativnih projekata koji se implementiraju;
- 50% udjela u financiranju od strane poduzetnika i 50% udjela kroz financiranje iz proračunskih sredstava;
- Poticanje implementacije inovacija u poduzećima koja sudjeluju u programu (mjeri se visinom investicije u specifični inovativni projekt);
- Porast spremnosti poduzeća za prihvaćanje inovacija;
- Broj novootvorenih radnih mjesta: broj stručnjaka za primjenu inovacija koji nastavljaju raditi u poduzeću nakon prve/treće godine (-> „zadržavanje mozgova“ u Gradu Osijeku - “Brain gain”);
- Stupanj zadovoljstva poduzetnika koji su sudjelovali u programu;

Troškovi provedbe mjere (u KN)   Financijski doprinos (u KN)
Grad Osijek

Osječko-baranjska županija
Republika Hrvatska - HZZ
EU (npr. EuropeAid)
Drugi izvori
UKUPNO:

Mjera broj   **5**
Naziv mjere   **Poticanje transfera tehnologije**

Ciljevi mjere

- Dodatno poticanje poduzetnika na povezivanje sa razvojno-istraživačkim i inovativnim ustanovama (demand-pull);
- Poticanje privatnog ulaganja u razvojno-istraživačku i inovativnu djelatnost;
- Privlačenje državnih poticaja kroz nacionalni program KONCRO u regiju, putem dodatnog poticanja na lokalnoj razini;

(Sukladno općim ciljevima Programa:

- Unaprjeđenje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva;
- Poticanje tehnološkog razvoja prioriternih industrijskih djelatnosti;
- Razvoj proizvoda i usluga u prioriternim industrijskim granama;)

Opis mjere

Provedbom ove mjere Grad Osijek namjerava privući sredstva iz nacionalnog programa KONCRO kroz koji se odobrava iznos do 75.000,00 KN za financiranje i stručnu potporu za razvojno-istraživačke projekte poduzetnika. Poduzeća koja sudjeluju u programu KONCRO moći će ostvariti dodatnu potporu Grada Osijeka za najviše 2 projekta (2 projekta po 75.000,00 KN = 150.000,00 KN po programu KONCRO). Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOS) provodi program kroz Poslovno-inovacijski centar Hrvatske - BICRO. Grad Osijek će dodatno poticati sudjelovanje poduzetnika sa područja Grada Osijeka u razvojno-istraživačkim projektima sa 10% poticaja na iznos odobren kroz program KONCRO.

Ovakav sustav poticanja je vrlo učinkovit alat uz minimalnu administrativnu proceduru. Osim toga služi kao snažan katalizator za podizanje svijesti o značaju inovacija u poduzetništvu. Ova vrsta poticanja je vremenski i financijski ograničen, a motivira poduzetnike za natjecanje za sredstva i stručnu pomoć u ostvarenju inovativnih projekata. Na taj način se ruše barijere između poduzetnika i razvojno-istraživačkih ustanova. Ukoliko poduzetnici budu zadovoljni suradnjom, steći će dodatnu stimulaciju za nastavak suradnje, bilo financiranjem iz vlastitih sredstava, bilo iznalaženjem novih izvora financiranja iz programa potpore.

Na lokalnoj razini, Grad Osijek se može odlučiti za pružanje dodatne potpore samo projektima iz prioriternih djelatnosti koji se natječu za program KONCRO ili za projekte malih i srednjih poduzetnika. Na taj način se može izbjeći ponavljanje već pokrenutih projekata i nije potrebno administriranje programa na lokalnoj razini, već se Grad Osijek može pouzdati u proceduru evaluacije i praćenja projekata na nacionalnoj razini.

Zadatak 1: Utvrđivanje uvjeta poticanja transfera tehnologije na lokalnoj razini

Ovim zadatkom se određuju kriteriji i procedura odabira kvalificiranih poduzetnika za ostvarivanje dodatne lokalne potpore za transfer tehnologije.

Zadatak 2: Način dodjele i promidžba dodatnog lokalnog poticaja za transfer tehnologije

Kako bi se poduzetnici Grada Osijeka u što većem broju odazvali na sudjelovanje u programu KONCRO, sustav poticanja se na lokalnoj razini treba intenzivno promicati. Ovaj zadatak se treba dodijeliti postojećoj lokalnoj instituciji koja raspolaže prethodnim iskustvima u promicanju i provedbi transfera tehnologije.

Zadatak 3: Praćenje programa dodjele lokalnog poticaja za transfer tehnologije

Ustanova zadužena za provedbu programa dodjele poticaja za transfer tehnologije odgovorna je za praćenje učinkovitosti i namjene poticajnih sredstava u suradnji sa provedbenom ustanovom na nacionalnoj razini.

Financiranje

- 10% dodatnog poticaja po poduzeću sa područja Grada Osijeka čiji je projekt odobren u programu KONCRO;
- program će se provoditi tijekom 2 godine čime će Grad Osijek dodatno uz sredstva odobrena kroz program KONCRO, doprinijeti sa ukupno 150.000,00 KN poticanju transfera tehnologije u Gradu Osijeku. Maksimalni iznos uloženi sredstava po projektu iznosi 7,500 KN, a poduzeće se može kandidirati sa najviše 2 projekta. Uz stopu od 10% dodatnog poticaja poduzeće može ostvariti poticaj od maksimalno 15,000 KN, za dva projekta;

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, sa područja Grada Osijeka

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- lokalna institucija koja raspolaže prethodnim iskustvima u promicanju i provedbi transfera tehnologije;

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Poduzeća iz prioriternih industrijskih djelatnosti, posebno mala i srednja poduzeća, sa područja Grada Osijeka

Očekivani rezultati

- Broj i vrsta lokalnih poduzeća koja su ostvarila pravo na dodatni poticaj kroz ovu mjeru tijekom 2 godine;
- 1 KN lokalnog poticaja motivira 10 KN državnog poticaja za transfer tehnologije;
- 1 KN lokalnog poticaja motivira ulaganje privatnog sektora u istraživanje i razvoj u vrijednosti od 10 KN;

Troškovi provedbe mjere (u KN)   Financijski doprinos (u KN)

Grad Osijek
Osječko-baranjska županija
Republika Hrvatska
EU (npr. EuropeAid)
Drugi izvori
UKUPNO:

Mjera broj	6
Naziv mjere	Izgradnja kompetencija stručnjaka za izvozne poslove

Ciljevi mjere

- Izgradnja kompetencija stručnjaka za izvozne poslove kroz „Seminar za unaprjeđenje izvoza“;
- Širenje kompetencija izvozno-orijentiranih poduzeća;
- Razvijanje suradnje sa inozemnom akademijom za vanjsku trgovinu za provedbu programa usavršavanja stručnjaka za izvozne poslove;

(Sukladno općim ciljevima Programa:

- Poticanje izvoznih aktivnosti domaćih poduzeća i povećanje prihoda od izvoza)

Opis mjere

Ovom mjerom Grad Osijek namjerava pružiti potporu domaćim izvoznim stručnjacima za izgradnju njihovih kompetencija u obavljanju izvoznih poslova kroz „Seminar za unaprjeđenje izvoza“. Detaljan plan provedbe mjere će se temeljiti na potrebama domaćih stručnjaka za izvozne poslove. Program će provoditi kompetentna lokalna ustanova u suradnji sa inozemnom akademijom za vanjsku trgovinu koju će dogovoriti provedbena ustanova.

Zadatak 1: Utvrđivanje uvjeta provođenja programa usavršavanja u okviru „Seminara za unaprjeđenje izvoza“

Zadatak 1 se sastoji od sljedećih elemenata:

Zadatak 1.1: Procjena potreba domaćih stručnjaka za izvoz u poduzećima Grada Osijeka (-> „Provjera izvozne spremnosti“)

Zadatak 1.2: Razvoj plana programa

Zadatak 1.3: Potraga i identifikacija inozemne suradnje ustanove – akademije za vanjsku trgovinu

Zadatak 1.4: Zahtjevi za potpornim sredstvima iz Europskih fondova

Procjena potreba stručnjaka za inozemne poslove se može provesti u obliku „Provjere izvozne spremnosti“ za poduzeća koja žele unaprijediti svoje izvozno poslovanje ili razviti svoj izvozni potencijal. Temeljem ove procjene, provedbena ustanova može razviti sadržaj i strukturu programa usavršavanja, a kao sljedeće zatražiti suradnju sa jednom inozemnom akademijom za vanjsku trgovinu (npr. Exportakademie Baden-Württemberg - Akademija za vanjsku trgovinu Baden-Wuerttemberg (Njemačka)) koja je zainteresirana za zajednički razvoj programa usavršavanja stručnjaka za izvozne poslove. Seminar bi se posebno koncentrirao na proučavanje inozemnih tržišta od posebnog interesa za poduzeća koja sudjeluju u programu. Zadaci 1.2 i 1.3 su interaktivni. Uz potporu inozemne akademije, struktura i sadržaj seminara bi se detaljno razradio. Za ovu mjeru moguće je zatražiti financiranje iz europskih fondova.

Zadatak 2: Provedba programa usavršavanja

Zadatak sadrži sljedeće elemente:

Zadatak 2.1: Organizacija i provedba modula

Zadatak 2.2: Priprema alata treninga

Zadatak 2.3: Sakupljanje feed-back-a sudionika nakon svakog modula

Sadržaji seminara:

- Upravljanje izvoznim poslovima: prijevoz, osiguranje i sl.
- Trgovinske barijere u izvozu: uvozna ograničenja, pravila konkurencije, fiksne cijene, carinski, patentni i licencni propisi, registracija i certificiranje
- Kalkulacije cijena u izvozu: troškovi proizvodnje, primarni troškovi izvoznog posla, prodajna vrijednost izvoznog posla, „Free Carrier“, „franco granica“, „prijevoz franco odredište“, „prijevoz i osiguranje do odredišta“, „isporučeno i ocarinjeno na odredištu“

- Financiranje izvoza: kredit dobavljača, lizing, kredit kupca, bankovni kredit, jamstvo države, akreditivi, mjenice
- Rizici u izvozu: izvozni rizik, platežni rizik, proizvodni rizik, valutni rizik

Zadatak 3: Nadzor napretka

Ovaj zadatak podrazumijeva procjenu feed-back-a sudionika i praćenje njihovog napretka, te učinak programa na postojeće i nove izvozne rezultate.

Financiranje

- 75% sufinanciranja za jednog stručnjaka za izvoz, po godini, po ciljnoj skupini; da bi se zadržao kontinuitet sufinanciranja, obavezno je sudjelovanje iste osobe na cijelom seminaru; 25% troškova snosi korisnik ove mjere;
- dodatan prihod se može ostvariti pridobivanjem drugog sudionika iz ciljne skupine u programu ili ukoliko kandidat koji ne pripada ciljnoj skupini ili nije sa područja Grada Osijeka želi sudjelovati u programu

Budući da sadrži komponente usavršavanja i suradnje i ova mjera je pogodna za financiranje iz europskih fondova EuropeAid Lot 10 ili EU Transregional Cooperation Programme, te se ova mogućnost treba razmotriti.

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, sa područja Grada Osijeka koja su pozitivno ocjenjena na „Provjeri izvozne spremnosti”, ali su pokazala nedostatak znanja o izvoznim poslovima i žele unaprijediti svoj izvozni potencijal
- Voditelji izvoznih odjela koji su odgovorni za izvozne poslove svog poduzeća, a pripadaju prioritetnim djelatnostima

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u suradnji sa inozemnom izvoznom akademijom koja će staviti na raspolaganje svoje stručnjake za usavršavanje domaćih izvoznika

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Rezultati „Provjere izvozne spremnosti” koji ukazuju na potrebu dodatnog usavršavanja izvoznih znanja i želju za unaprjeđenjem izvoznih potencijala poduzeća;
- Poduzeće će odrediti jednog kandidata za sudjelovanje na seminaru;

Očekivani rezultati

- Broj obučeni domaćih stručnjaka za izvozne poslove;
- Broj održanih sati usavršavanja ;
- unaprjeđeni izvozni rezultati poduzeća čiji su stručnjaci za izvozne poslove sudjelovali u programu utemeljeno na feed-back-u poduzeća o učincima seminara na izvozne rezultate;

Mjera broj	7
Naziv mjere	Sustav promidžbe izvoza

Ciljevi mjere

- potpora promidžbi malih poduzetnika koji imaju inovativan proizvod, uslugu ili prototip utemeljen na novim tehnologijama, na inozemnom tržištu kroz sufinanciranje pronalaska inozemnih kontakata, npr. ugovornih partnera, financijera, partnera za suradnju (za mjere 7.1, 7.2);
- Potpora poduzetnicima pri razmjeni informacija o najnovijim međunarodnim trendovima, dizajnu i ključnim tehnologijama (za mjeru 7.3);
- Potpora osječkim poduzetnicima pri nastupu na važnim međunarodnim izložbama/sajmovima putem organizacije skupnih nastupa na zajedničkim izložbenim prostorima i sa zajedničkim katalogima (za mjeru 7.4);

Opis mjere

Grad Osijek će podupirati izvoznu promidžbu poduzetnika. U suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom pri Osječko-baranjskoj županiji, preispitat će se raspoloživa sredstva za financiranje izvozne promidžbe i definirat će se kriteriji za poduzetnike koji su kvalificirani za primjenu ove mjere. Organizacijska i financijska potpora za promidžbu već je stavljena na raspolaganje sa više razine, te je potreban njihov sustavni preraspored i korištenje uz tehničku asistenciju.

Zadatak 1: Reorganizacija postojećih izvoznih mjera u „Sustav promidžbe izvoza”

Ovaj zadatak podrazumijeva preispitivanje raspoloživih sredstva za financiranje izvozne promidžbe koje osiguravaju Grad Osijek i Hrvatska gospodarska komora na regionalnoj razini, te organizaciju „Sustava promidžbe izvoza”

Zadatak 2: Provedba „Sustava promidžbe izvoza”

Ovaj se zadatak odnosi na implementaciju reorganiziranih mjera promidžbe od kojih se neke podmjere odnose na organizaciju putovanja u inozemstvo radi promidžbe, konzultacije i usavršavanje poduzetnika za međunarodnu promidžbu, kao i pružanje uslužnih paketa za izvozno orijentirana poduzeća. Predlaže se pilot projekt u trajanju od 2 godine, sa ograničenim brojem poduzeća iz prioritarnih djelatnosti za provjeru ovih podmjera, kao i pružanje uslužnog paketa za posjet specijaliziranim sajmovima i izložbama u inozemstvu. Nakon toga se „Sustav promidžbe izvoza” po potrebi može revidirati.

Mjera 7.1: Sufinanciranje individualnih putovanja u inozemstvo radi promidžbe (direktna prezentacija osječkih poduzetnika potencijalnim inozemnim partnerima, posjete sajмова, izložaba i inozemnih događanja radi predstavljanja i pronalaženja poslovnih partnera);

Grad Osijek će sufinancirati individualna putovanja za 3 do 5 odabrana poduzetnika iz prioritarnih djelatnosti godišnje, tijekom pilot projekta u trajanju od 2 godine.

Mjera 7.2: Sufinanciranje konzultacija i usavršavanja za međunarodnu promidžbu s naglaskom na inovacije i nove tehnologije (odabir ciljanog tržišta, analiza unutarnjih potencijala, međunarodna strategija, transfer tehnologije, analiza tržišta, međukulturalno usavršavanje, tehnike pregovaranja na ciljnom tržištu);

Grad Osijek će sufinancirati konzultacije i usavršavanje za međunarodnu promidžbu za 3 do 5 odabrana poduzetnika iz prioritarnih djelatnosti godišnje, tijekom pilot projekta u trajanju od 2 godine.

Mjera 7.3: Organizacije i primjena uslužnog paketa za poduzetnike

Ova mjera podrazumijeva uslužni paket koji se sastoji od:

- (1) Pripremni i informativni sastanci u Osijeku;
- (2) Proučavanje ciljnih tržišta/publikacija radi pripreme za poslovno putovanje u inozemstvo;
- (3) Posjet istraživačkim ustanovama, institutima, centrima kompetencija, dizajnerskim centrima, klasterima i centrima izvrsnosti;
- (4) Pripreme, konzultacije i treninzi koje provodi zadužena osoba;
- (5) Posjet odabranim sajmovima, izložbama i kongresima;
- (6) Potpora stručnjaka sa područja djelatnosti;

Provedbena ustanova organizira i primjenjuje uslužni paket za skupinu poduzetnika iz prioriternih djelatnosti. Tijekom godine se posjećuje 4 sajma/izložbe radi provjere učinkovitosti uslužnog paketa tijekom pilot projekta u trajanju od 2 godine.

Mjera 7.4: Organizacija, provedba i sufinanciranje nastupa na važnim međunarodnim izložbama/sajmovima putem organizacije skupnih nastupa na zajedničkim izložbenim prostorima i sa zajedničkim katalogima:

Ova mjera podrazumijeva uslužni paket koji se sastoji od:

- (1) Organizacija i logistika zajedničkog izlaganja;
- (2) Planiranje i priprema glavnog kataloga;
- (3) Marketinške aktivnosti prije i nakon sajma;
- (4) Opća potpora, konzultacije i vođenje poduzetnika-izvoznika na sajmove i izložbe;

Provedbena ustanova organizira i primjenjuje uslužni paket za skupinu poduzetnika iz prioriternih djelatnosti. Tijekom godine se organizira 4 zajednička nastupa na sajmovima/izložbama radi provjere učinkovitosti uslužnog paketa tijekom pilot projekta u trajanju od 2 godine.

Financiranje

- Za mjeru 7.1.: 50% troškova marketinga vezanih uz projekt u maksimalnom iznosu od 30.000 KN za marketinška putovanja u Europi/ i max. 60.000 KN za marketinška putovanja izvan Europe;
- Za mjeru 7.2.: Troškovi konzultacija i vođenja do 50%; max. 10.000 po zahtjevu;
- Za mjeru 7.3.: Fiksne naknade za uslužne pakete za poduzetnike;
- Za mjeru 7.4.: Sufinanciranje individualnog izložbenog prostora do 30%, sufinanciranje zajedničkog izložbenog prostora 100%;

Postojeća potpora Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za sajamске nastupe

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Izvozno orijentirana poduzeća sa područja Grada Osijeka (iz prioriternih djelatnosti)
- Mala i srednja poduzeća iz specifičnih djelatnosti koji raspolažu inovacijama, tehnološki baziranim proizvodima/uslugama ili prototipovima spremnim za komercijalizaciju i međunarodnu distribuciju;

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Grad Osijek u suradnji sa Hrvatskom gospodarskom komorom

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Definiraju se u okviru Zadatka 1 ove mjere

Očekivani rezultati

- Unaprijeđen, reorganiziran „Sustav promidžbe izvoza”
- Broj putovanja u inozemstvo
- Broj poduzeća primatelja konzultacija i treninga za međunarodni nastup
- Broj isporučenih uslužnih paketa i broj poduzeća korisnika uslužnih paketa
- Broj zaključenih ugovora sa inozemnim partnerima;
- Broj i vrsta međunarodnih sajмова/izložaba na kojima je ostvaren zajednički nastup;

Troškovi provedbe mjere (u KN)   Financijski doprinos (u KN)

Grad Osijek
Osječko-baranjska županija
Republika Hrvatska
EU (npr. EuropeAid)
Drugi izvori
UKUPNO:

Mjera broj   **8**
Naziv mjere   **Ured za promidžbu investicija i tehnologija**

Ciljevi mjere

- Uspostavljanje i održavanje suradnje s već postojećim institucijama koje se bave promidžbom Hrvatske kao atraktivnom zemljom za poslovanje i investiranje i koje promiču predstavljanje domaćih poduzetnika na inozemnim tržištima, za dobrobit Grada Osijeka kao atraktivne lokacije za investiranje i za dobrobit domaćih poduzetnika-izvoznika;

Sukladno općim ciljevima Programa:

- podizanje razine zanimanja za Grad Osijek kao lokacije za investiranje
- predstavljanje interesa Grada Osijeka i njegovog poduzetništva u investicijama i izvozno orijentiranim aktivnostima)

Opis mjere

Grad Osijek namjerava uspostaviti bližu suradnju sa hrvatskim institucijama na regionalnoj i nacionalnoj razini koje su nadležne za promidžbu Hrvatske kao atraktivne zemlje za poslovanje i investiranje i koje promiču predstavljanje domaćih poduzetnika na inozemnim tržištima. Preporučljivo je imenovati osobu koja će predstavljati Ured za promidžbu investicija i tehnologija, te preuzeti ulogu uspostavljanja i održavanja kontinuirane suradnje s Hrvatskim uredom za odnose sa Europskom unijom u Briselu, s Agencijom za promicanje izvoza i ulaganja APIU, s Hrvatskom gospodarskom komorom, s Agencijom za razvoj Osječko-baranjske županije i Gradskim poglavarstvom Grada Osijeka. Zadatak Ureda za promidžbu investicija i tehnologija je predstavljanje interesa Grada Osijeka i njegovog poduzetništva u investicijama i izvozno orijentiranim aktivnostima.

Zadatak 1: Izbor predstavnika Ureda za promidžbu investicija i tehnologija

Ovaj zadatak se odnosi na izradu opisa radnih zadataka predstavnika Ureda za promidžbu investicija i tehnologija i odabir kvalificirane osobe za to radno mjesto. Predlaže se angažiranje postojećih djelatnika pri institucijama Grada Osijeka ili pri Hrvatskoj gospodarskoj komori koje su kvalificirane za obavljanje postavljenih zadataka u okviru radnog mjesta.

Zadatak 2: Uspostavljanje i održavanje kontakata

Ovaj se zadatak odnosi na odgovornosti predstavnika Ureda za promidžbu investicija i tehnologija u skladu s opisom radnih zadataka iz Zadatka 1.

Financiranje

100% financiranje djelatnika sa punim radnim vremenom/pola radnog vremena u razdoblju od 2 godine.

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- kvalificirana osoba s već postojećim kontaktima u ovim institucijama i uredima

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Grad Osijek

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Osoba sa profesionalnim iskustvom na području investicija i promidžbe izvoza
- Poznavanje poduzetništva i programa poduzetničkih potpora na području Grada Osijeka
- Poznavanje marketinga
- Vještine: razvijene sposobnostima umrežavanja, komunikacijske i prezentacijske vještine
- Jezici: izvrsno znanje hrvatskog i engleskog jezika (aktivno u govoru i pismu)
- Moguće osoba zaposlena u gradskoj upravi ili Hrvatskoj gospodarskoj komori

Očekivani rezultati

- Imenovanje predstavnika Ureda za promidžbu investicija i tehnologija
- Unaprjeđenje predstavljanja interesa Grada Osijeka i njegovog poduzetništva u investicijama i izvozno orijentiranim aktivnostima u relevantnim nacionalnim institucijama.

Troškovi provedbe mjere (u KN)   Financijski doprinos (u KN)

Grad Osijek
Osječko-baranjska županija
Republika Hrvatska
EU (npr. EuropeAid)
Drugi izvori
UKUPNO:

Mjera broj   **9**
Naziv mjere title   **Usavršavanje studenata-poduzetnika**

Ciljevi mjere

- Provedba sustava edukacije studenata u upravljanju vlastitim poduzećem kroz program „Virtualno poduzeće“;
- Provedba programa inkubacije u trajanju od 3 do 6 mjeseci za studente koji upravljaju svojim „Virtualnim poduzećem“ uz nadzor iskusnih mentora;
- Podizanje svijesti za poduzetništvo i upravljanje vlastitim poduzećem“;

Sukladno općim ciljevima Programa:

- porast broja poduzetnika-početnika u kategoriji svježe diplomiranih i studenata

Opis mjere

Grad Osijek namjerava razviti poduzetničku svijest kod studenata kroz program upravljanja „Virtualno poduzeće“. Program „Virtualno poduzeće“ će pripremiti poduzetnički centri i inkubatori u gradu Osijeku (BIOS, Centar za poduzetništvo i Tehnologijsko-razvojni centar u Osijeku, koji predstavljaju koordinacijski odbor ove mjere. Ove institucije će organizirati timove odabranih studenata treće godine studija na visokoobrazovnim ustanovama iz regije, te im pružiti priliku za upravljanje vlastitim poduzećem u sigurnim uvjetima. Provedbene ustanove će studentima osigurati poslovni prostor i pune konzultacije pod vodstvom iskusnog mentora tijekom trajanja programa „Virtualno poduzeće“.

Zadatak 1: Izrada programa „Virtualno poduzeće“ za studente

Ovaj zadatak podrazumijeva:

Zadatak 1.1: Osnivanje koordinacijskog odbora

Zadatak 1.2: Razvoj plana provedbe programa

Zadatak 1.3: Definicija kriterija odabira studenata

Zadatak 1.4: Definicija kriterija odabira mentora

Zadatak 2: Provedba programa „Virtualno poduzeće“

Svaka provedbena institucija će podupirati dva projekta godišnje. Trajanje jednog projekta „Virtualno poduzeće“ je od 3 do 6 mjeseci. Tijekom 2 godine trajanja pilot projekta realizirat će se 4 studentska projekta u svakoj provedbenoj instituciji.

Zadatak 3: Nadzor napretka i evaluacija programa „Virtualno poduzeće“

Koordinacijski odbor će pratiti napredak svakog pojedinog projekta, te procijeniti ostvarene rezultate.

Financiranje

- 100% financiranje uredskog prostora za studenta u programu „Virtualno poduzeće“.
- 100% preuzimanje troškova za konzultacije i mentorstvo za studente koji sudjeluju u programu „Virtualno poduzeće“.

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- studenti treće godine studija na visokoškolskim ustanovama s područja Grada Osijeka (sudjelovanje u programu je ravnopravno sa obavljanjem obavezne stručne prakse te se boduje na isti način – ECTS bodovi)

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

Poslovni inkubatori i centri za poduzetništvo Grada Osijeka sa odgovarajućim iskustvom u radu sa poduzetnicima-početnicima:

- Poduzetnički inkubator BIOS Osijek
- Centar za poduzetništvo Osijek
- Tehnologijsko-razvojni centar u Osijeku d.o.o. – TERA

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- ovi pokazatelji će se za studente i mentore definirati u okviru zadatka 1

Očekivani rezultati

- 2 projekta „Virtualno poduzeće“ po provedbenoj ustanovi
- 12 projekata „Virtualno poduzeće“ realizirana u 3 provedbene ustanove tijekom 2 godine
- Broj studenata koji su stekli iskustvo u vođenju vlastitog poduzeća
- Broj studenata koji nakon završenog studija žele pokrenuti svoje vlastito poduzeća ili su pokrenuli svoje vlastito poduzeće u roku od tri godine od sudjelovanja u programu

Troškovi provedbe mjere (u KN)   **Financijski doprinos (u KN)**

Grad Osijek
Osječko-baranjska županija
Republika Hrvatska
EU (npr. EuropeAid)
Drugi izvori
UKUPNO:

Mjera broj   **10**
Naziv mjere   **Poduzetnički portal Grada Osijeka**

Ciljevi mjere

- Dizajniranje poduzetničkog internet portala Grada Osijeka
- Izvor alata za unaprjeđenje poslovanja
- Izrada baze podataka o poduzetnicima Grada Osijeka (statistička izvješća/pretraživanje)
- Izvor generiranja promotivnog materijala za samo-promidžbu poduzetnika
- Vizualno predstavljanje i približavanje poduzetništva Grada Osijeka

(Sukladno općim ciljevima Programa:

- poticanje zanimanja investitora za dolazak u Grad Osijek
- poticanje umrežavanja poduzetnika Grada Osijeka)

Opis mjere

Ova mjera predlaže postavljanje poduzetničkog portala s informacijama koje su značajne za poslovanje poduzetnika Grada Osijeka, ali i za inozemne poduzetnike i poduzetnike iz drugih dijelova Hrvatske koji žele investirati u Gradu Osijeku. Opće informacije o poduzećima i postavljanje promidžbenih informacija o poduzećima će biti besplatne. Poduzetnički portal će biti izvor alata za materijal za samo-promidžbu poduzeća i promidžbu Grada Osijeka. Portal će služiti za interaktivno umrežavanje, te će također biti izvor generiranja statističkih podataka relevantnih za poduzetnike i institucije Grada Osijeka. Baze podataka će se moći pretraživati po različitim kriterijima. Od velikog je značaja redovito osvježavanje podataka na portalu, stoga će se istražiti mogućnosti automatskog povlačenja podataka iz različitih baza podataka relevantnih institucija.

Zadatak 1: Javni natječaj za dizajn i održavanje Poduzetničkog portala Grada Osijeka

Ovaj se zadatak odnosi na pripremu natječajne dokumentacije i odabir kvalificiranog dizajnera portala.

Zadatak 2: Dizajn i održavanje portala

Ovaj zadatak se odnosi na dizajn portala i njegovo održavanje tijekom trajanja pilot projekta u trajanju od 2 godine.

Financiranje

- 100% financiranje dizajna portala
- Sufinanciranje održavanja portala (uz financiranje iz ostvarenih prihoda za alate izrade složenih promidžbenih materijala i oglašavanja)

Ciljne skupine mjera i potrebne kvalifikacije primatelja poticaja

- Poduzetnici Grada Osijeka
- Poduzetnici koji svoje poslovanje žele obavljati u Gradu Osijeku
- Potporne institucije, obrazovne institucije, gradska uprava itd.

Provedbene ustanove i njihove kvalifikacije

- Grad Osijek uz potporu kvalificiranog webmastera

Popis pokazatelja za odabir kriterija podobnosti projekta za ovu mjeru

- Kvalificirani dizajner i webmaster sa iskustvom u naprednom dizajniranju i održavanju web portala

Očekivani rezultati

- Broj registriranih korisnika portala
- Broj posjetitelja portala
- Iznos prihoda za alate izrade složenih promidžbenih materijala i oglašavanja
- Statističke informacije prikupljene iz baza podataka na portalu

Troškovi provedbe mjere (u KN)	Financijski doprinos (u KN)
	Grad Osijek
	Osječko-baranjska županija
	Republika Hrvatska
	EU (npr. EuropeAid)
	Drugi izvori
	UKUPNO:

8.6. PRIORITETNI POSTUPCI

Prvi prioritet za pokretanje Programa predstavlja usvajanje Programa i njegovih mjera od strane Grada Osijeka. Nakon usvajanja Programa, razradit će se detaljan financijski plan za cijeli Program te će se podnijeti na usvajanje Gradskom vijeću.

Istovremeno bi buduća uprava Programa trebala stupiti u kontakt sa Europskom komisijom pri Općoj upravi za proširenje kako bi se provjerila mogućnost i načini financiranja pojedinih mjera Programa iz europskih fondova.

Mjera 1 i mjera 2 imaju najviši prioritet, zbog čega se početak njihove provedbe predlaže odmah po pokretanju Programa. Mjera 1 je temeljna mjera kojom se potencijalni investitori potiču na ulaganje u gospodarskim zonama Grada Osijeka. Stoga se propisi (i financijska sredstva) za ovu mjeru, moraju osigurati pri samom pokretanju Programa. Paralelno se moraju realizirati uvjeti za provedbu mjere 2, izradom individualnih poslovnih planova za svaku gospodarsku zonu kojima će se odrediti mogućnosti kombinacija načina dodjele zemljišta. Financijska sredstva za provođenje Mjere 2 „Izgradnja kompetencija uprava gospodarskih zona“ moraju biti dostupna na samom početku provedbe Programa kako bi se proveo javni natječaj za usavršavanje menadžmenta gospodarske zone.

8.7. SINERGIJA S DRUGIM PROGRAMIMA

Pri izradi ovoga Programa posebna je pozornost posvećena sinergiji sa drugim programima koji se provode na različitim razinama – Program razvoja gospodarskih zona u gradu Osijeku (2006.-2009.) i Regionalni operativni program (**ROP**) Osječko-baranjske županije 2006-2013 (tj. Razvoj gospodarskih zona na koje se odnose Mjere 1 i 2, a koje se nadopunjavaju tzv. „mekim“ mjerama 3-10). Program također uzima u obzir postojeće mjere poticaja za investicije poduzetnika (Mjera 1). Željelo se izbjeći višestruko poticanje na različitim razinama, stoga su poticaji koji se provode na državnoj ili regionalnoj razini nadopunjeni dodatnim lokalnim poticajima za sudjelovanje u državnim programima poticanja (Mjera 5 „Poticanje transfera tehnologije“) ili je razrađen sustav sufinanciranja troškova provedbe mjere (Mjera 4 „Mreža stručnjaka za primjenu inovacija“ i Mjera 7 „Sustav promidžbe izvoza“). Već postojeće mjere poticanja koje se provode (financiranje promidžbe izvozno orijentiranih poduzeća Grada Osijeka koja se provodi u suradnji sa Hrvatskom gospodarskom komorom će se revidirati kako bi se unaprijedila potpora koja se pruža poduzetnicima.

9. ANALIZA UTJECAJA ODOBRAVANJA OLAKŠICA NA GRADSKI PRORAČUN KROZ MJERU 1

Tablica 9.1: Analiza troškova provedbe Mjere 1

Troškovi provedbe Mjere:	Financijski doprinos Grada Osijeka			Ukupno
	2007	2008	2009	
Mjera 1:	2007	2008	2009	
Modul 1	4.147.134			4.147.134
Modul 2		5.670.000		5.670.000
Modul 3		125.500	125.500	251.000
Modul 4		330.000	330.000	660.000
Modul 5		50.000	50.000	100.000
Modul 6		1.100.000	1.100.000	2.200.000
Modul 7		110.000	110.000	220.000
UKUPNO	4.147.134	7.385.500	1.715.500	13.248.134

Modul 1 - proračun modula proizlazi iz procijenjene vrijednosti zemljišta gospodarske zone Tenje (Ugovor o darovanju)

Modul 2 - proračun modula proizlazi iz ostatka vrijednosti komunalnog doprinosa vezan za gospodarsku zonu Tenje koji će biti plaćen u kasnijem razdoblju

Modul 3 - proračun modula obuhvaća vrijednost sufinanciranja komunalne naknade pod pretpostavkom da svi stanari gospodarske zone Tenja ostvare pravo na poticaj oslobađanja plaćanja komunalne naknade

Modul 4 - proračun modula obuhvaća vrijednost planiranog sufinanciranja za poticanje zapošljavanja izračunat temeljem prosječne mjesečne bruto plaće za Osječko-baranjsku županiju³ i 500 sufinanciranih radnika za 1 godinu

Modul 5 - proračun modula je izračunat temeljem iznosa minimalne obveze poreza na tvrtku od 400 kn za 125 tvrtki

Modul 6 - proračun modula je izračunat temeljem broja registriranih obrtnika u prioritetnim djelatnostima i prireza poreza na dohodak od samostalne djelatnosti predviđene u proračunu Grada Osijeka za 2007.

Modul 7 - proračun modula obuhvaća trošak bruto plaće⁴ s doprinosom na plaću za 1 radnika VSS u trajanju od 12 mjeseci.

Gradsko vijeće Grada Osijeka u prosincu usvaja proračun za sljedeću godinu. Temeljem izvješća Gradskog poglavarstva, Gradsko vijeće će odobriti sredstva za provedbu „Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“.

Uprava Programa pri Upravnom odjelu za gospodarstvo Grada Osijeka je nadležna za nadzor provedbe mjera predloženih Programom i za praćenje financijskih tijekova. **Provedbene ustanove** su odgovorne za redovito izvješćivanje Uprave Programa i vode računa o redovitim plaćanjima prema Upravi Programa, sukladno financijskim izvješćima koja se dostavljaju. Uprava Programa provjerava izvješća koja podnose provedbene institucije, i preko Gradskog poglavarstva i Gradskog vijeća osigurava potrebna sredstva iz proračuna Grada Osijeka za provedbu Programa. Uprava Programa dalje raspoređuje sredstva za provedbu pojedinih mjera nadležnim provedbenim institucijama.

Provedba „Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“ će se po završetku pilot projekata nakon druge godine implementacije, revidirati od strane **nezavisnog revizora** kako bi se provjerilo namjensko trošenje proračunskih sredstava.

³ Prosječna mjesečna bruto plaća Osječko-baranjske Županije za 2006. godinu iznosi 5.496 kn (izvor: HGK, Županijska komora Osijek; Poslovanje gospodarstva Osječko-baranjske županije u 2006. i prvom tromjesečju 2007., Osijek, svibanj 2007.)

⁴ Mjesečna bruto plaća radnika iznosi 9.160 KN

10. NOSITELJI AKTIVNOSTI PROGRAMA

Nositelj Programa je Uprava Programa koja upravlja financijskim tijekovima i sustavima kontrole te nadzire provedbu Programa, evaluira postignute rezultate i prati napredak i učinkovitost mjera. Uprava Programa se brine o pridržavanju vremenskom i financijskom rasporedu provedbe Programa.

10.1. UPRAVA PROGRAMA

Programom će upravljati Grad Osijek, Upravni odjel za gospodarstvo/Odsjek za upravljanje gospodarskim zonama. Organizacija programa prikazana je dijagramom u nastavku.

Uprava Programa broji 2 do 3 djelatnika:

- Ime i prezime 1 >
- Ime i prezime 2 >
- Ime i prezime 3 >

Upravi Programa se tijekom cijelog trajanja Programa treba osigurati **tehnička potpora** kako bi se Program kvalitetno provodio.

Organizacija Programa

Grad Osijek

Gradsko vijeće Grada Osijeka

- Nadzor provedbe Programa; - Donošenje odluka; - Odobravanje izvješća; - Odobravanje plaćanja za Program iz proračuna

- Posredovanje između Gradskog vijeća i Uprava Programa - Izvješćivanje Gradskog vijeća - Odobravanje izvješća o provedbi programa i utrošku sredstava iz gradskog proračuna

Gradsko poglavarstvo kao nadzorno tijelo za provedbu Programa monitoring

Program

- Nadzor provedbe Programa; - Donošenje odluka; - Odobravanje izvješća; - Odobravanje plaćanja za Program iz gradskog proračuna

- Posredovanje između Gradskog poglavarstva i provedbenih ustanova pojedinih mjera
- Izvješćivanje Gradskog poglavarstva; - Odobravanje izvješća o provedbi Programa; - Izrada proračuna za provedbu Programa

Uprava Programa pri Upravnom odjelu za gospodarstva Grada Osijeka

Mjere

- Upravljanje Programom; - Nadzor provedbe Programa; - Nadzor finansijskih tijekova, provedba plaćanja prema provedbenim ustanovama; - Evaluacija Programa;

- Obrada Izvješća provedbenih ustanova za pojedine mjere Upravi Programa - Traženje plaćanja za provedbu mjera

Provedbene ustanove za pojedine mjere

PU za Mjeru 10

PU za Mjeru 1

PU za Mjeru 2

PU za Mjeru 9

PU za Mjeru 3

PU za Mjeru 8

PU za Mjeru 4

PU za Mjeru 7

PU za Mjeru 5

PU za Mjeru 6

11. PRAĆENJE PROGRAMA

Uprava Programa pri Upravnom odjelu za gospodarstvo Grada Osijeka će sustavno pratiti napredak provedbe Programa i pojedinih mjera. Uprava Programa se brine o dostavi potrebnih tehničkih i financijskih izvješća koja su provedbene ustanove dužne podnositi o provedbi pojedinih mjera.

Rezultati provedbe svake mjere se prate kroz sljedeće načine izvješćivanja:

- Izvješće o rezultatima provedbe mjera broj 1: 6 mjeseci po početku provedbe mjere;
- Izvješće o rezultatima provedbe mjera broj 2: 12 mjeseci po početku provedbe mjere;
- Izvješće o rezultatima provedbe mjera broj 3: 18 mjeseci po početku provedbe mjere;
- Izvješće o rezultatima provedbe mjera broj 4: 24 mjeseci po početku provedbe mjere;

Izvješća Uprave Programa Gradskoj upravi o napretku provedbe Programa koja sadrže tehnički i financijski dio, kratko će informirati o napretku i rezultatima provedbe Programa tijekom razdoblja izvješćivanja. **Izvješća o napretku** sadrže sljedeće elemente:

- Izvješće o napretku Programa broj 1: podnosi se nakon primitka Izvješća o rezultatima provedbe mjere broj 1 od provedbene ustanove 6 mjeseci nakon početka provedbe mjere
- Izvješće o napretku Programa broj 2: podnosi se nakon primitka Izvješća o rezultatima provedbe mjere broj 2 od provedbene ustanove 12 mjeseci nakon početka provedbe mjere
- Izvješće o napretku Programa broj 3: podnosi se nakon primitka Izvješća o rezultatima provedbe mjere broj 3 od provedbene ustanove 18 mjeseci nakon početka provedbe mjere
- Izvješće o napretku Programa broj 4: podnosi se nakon primitka Izvješća o rezultatima provedbe mjere broj 4 od provedbene ustanove 24 mjeseci nakon početka provedbe mjere

Uprava Programa pri Upravnom odjelu za gospodarstvo Grada Osijeka redovito će izvješćivati nadzorno tijelo pri Gradu Osijeku. Izvješćivanje će se obavljati na 4 sjednice po sljedećem rasporedu:

- sjednica: podnošenje Izvješća o napretku Programa broj 1
- sjednica: podnošenje Izvješća o napretku Programa broj 2
- sjednica: podnošenje Izvješća o napretku Programa broj 3
- sjednica: podnošenje Izvješća o napretku Programa broj 4

Gradsko poglavarstvo će po primitku Izvješća o napretku Programa redovito izvješćivati Gradsko vijeće prema prethodno utvrđenom rasporedu. Gradsko vijeće će potom provjeriti i odobriti Izvješće o napretku Programa i temeljem toga odobravati sredstva za nastavak provedbe Programa.

U svaku mjeru je ugrađeno redovito praćenje napretka provedbe i procjenu postignutih rezultata. Praćenje i procjena napretka pojedine mjere povjerava se provedbenim institucijama. Na razini Programa će se provoditi ex-ante, periodična i ex-post evaluacije prema rasporedu kojim se vrše evaluacije učinka pojedinih mjera.

RASPORED EVALUACIJA:

- **Ex-ante evaluacija:** provodi se na početku Programa radi utvrđivanja početnog stanja;
- **Periodična evaluacija:** provodi se na pola trajanja Programa/svake pojedine mjere radi provjere napretka, značaja, učinkovitosti, posljedica i održivosti Programa/mjere;
- **Ex-post evaluacija:** provodi se po završetku Programa/mjere radi utvrđivanja rezultata, značaja, učinkovitosti, posljedica i održivosti Programa/mjere

Zbog praćenja opravdanosti troškova Programa i njegovih mjera potrebno je obratiti posebnu pozornost na **procjenu postignutih učinaka**.

Pokazatelji i kriteriji koji su definirani u poglavljima 8.4 (Očekivani rezultati) i 8.7 (Opis mjera Programa), predstavljaju temelj sustava praćenja i procjene ostvarenih rezultata.

Budući da ovaj dokument predstavlja tek nacrt „Programa olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“, neke od pokazatelja potrebno je detaljnije razraditi nakon usvajanja i tijekom implementacije pojedinih mjera, a u suradnji Grada Osijeka i provedbene institucije ili nakon ex-ante evaluacije (koja se svakako preporuča).

12. ZAKLJUČCI

Strategija Programa se zasniva na tri osnovna načela za poticanje investicija i promidžbu endogenog gospodarskog razvitka Grada Osijeka: (1) odobravanje financijskih poticaja, (2) širenje kompetencija kroz programe usavršavanja i (3) unaprjeđenje umrežavanja.

Sustavi poticanja jedinica lokalne i područne samouprave nisu standardizirani. To se posebno odnosi na sadržaje gospodarskih zona. Sustav poticanja i olakšica pojedinih lokalnih samouprava namijenjen poduzetnicima unutar gospodarskih zona, proteže se i na poduzetnike izvan zona pod uvjetom da uvode proizvodnu ili prerađivačku djelatnost i zapošljavaju određen broj radnika. Za pojedine zone utvrđeno je da zadovoljavajuća infrastruktura još nije izgrađena, što se može smatrati jednim od uzroka njihove neučinkovitosti. Jedinice lokalne samouprave i gradovi koji su rano prepoznali važnost poticanja poduzetništva i preuzeli inicijativu u tom procesu danas bilježe znatan gospodarski rast (Grad Varaždin donio je strategiju gospodarskog razvoja 2001.godine).

Zbog nedostatka informacija o dosadašnjem načinu i rezultatima namjenski dodijeljenih sredstava kroz gospodarske pokazatelje (novoregistrirana poduzeća i vrsta djelatnosti, broj novozaposlenih, broj održanih radnih mjesta, visina prihoda) ne može se ocijeniti učinak dodijeljenih sredstava što je svakako veliki nedostatak i potrebno je izraditi sustav praćenja dodijeljenih proračunskih sredstava kako bi se mogao mjeriti njihov učinak na gospodarstvo Grada Osijeka kao i napredak poduzetništva u gradu.

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka se sastoji od sljedećih deset mjera kako slijedi: Poticaji investicija u gospodarskim zonama i Gradu Osijeku; Izgradnja kompetencija uprava gospodarskih zona; Sustav informatičkog umrežavanja gospodarskih zona; Izgradnja kompetencija stručnjaka za primjenu inovacija; Poticanje transfera tehnologija; Izgradnja kompetencija stručnjaka za izvozne poslove; Sustav promidžbe izvoza; Ured za promidžbu investicija i tehnologija; Usavršavanje studenata-poduzetnika i poduzetnika-sveučilišnih djelatnika; Poduzetnički portal Grada Osijeka.

Posebnu pozornost potrebno je posvetiti zaštiti interesa Grada Osijeka. Predlaže se izrada Pravilnika za poslovanje poduzetničkih zona (koji je moguće mijenjati) i izrada tipskog Ugovora o kupoprodaji sa zaštitnim klauzulama (npr. klauzulom prava prvotkupa zemljišta od strane Grada za slučaj odustajanja i klauzulom osiguranja naplate zakupa).

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka

13. SAŽETAK

Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka je definiran sukladno Strategiji razvoja Osječko-baranjske županije, Regionalnom operativnom programu (ROP-om) i Strategiji razvoja gospodarstva Grada Osijeka, kako bi se u potpunosti iskoristili svi postojeći gospodarski potencijali. U izradi Programa uključeni su svi čimbenici koji su od presudnog značaja za implementaciju samog programa, a odnose se na Gradsku upravu Grada Osijeka, Poduzetničke centre, inkubatore, kao i predstavnike različitih institucija na lokalnoj i nacionalnoj razini. Postavljeni ciljevi i mjere ovog Programa nastali su na temelju provedenih analiza dosadašnjih aktivnosti, te praćenjem razvojnih smjernica na regionalnoj i državnoj razini.

“Program olakšica i poticaja razvoja gospodarstva Grada Osijeka“ opisuje namjeru Grada Osijeka o poduzimanju mjera za poticanje investicija u gospodarstvo Grada Osijeka. Trajanje Programa je 2,5 godine. Strategija Programa se zasniva na tri osnovna načela za poticanje investicija i promidžbu endogenog gospodarskog razvitka Grada Osijeka: (1) odobravanje financijskih poticaja, (2) širenje kompetencija kroz programe usavršavanja i (3) unaprjeđenje umrežavanja. Strategija Programa, osim toga, za većinu mjera predviđa pokusne pilot programe ograničenog obujma kako bi se pokazala opravdanost i prikladnost pojedine mjere.

Sustavi poticanja jedinica lokalne i područne samouprave u RH nisu standardizirani. To se posebno odnosi na sadržaje gospodarskih zona. Sustav poticanja i olakšica pojedinih lokalnih samouprava namijenjen poduzetnicima unutar gospodarskih zona, proteže se i na poduzetnike izvan zona pod uvjetom da uvode proizvodnu ili prerađivačku djelatnost i zapošljavaju određen broj radnika. Za pojedine zone utvrđeno je da zadovoljavajuća infrastruktura još nije izgrađena, što se može smatrati jednim od uzroka njihove neučinkovitosti. Jedinice lokalne samouprave i gradovi koji su rano prepoznali važnost poticanja poduzetništva i preuzeli inicijativu u tom procesu danas bilježe znatan gospodarski rast.

Zbog nedostatka informacija o dosadašnjem načinu i rezultatima namjenski dodijeljenih sredstava kroz gospodarske pokazatelje (novoregistrirana poduzeća i vrsta djelatnosti, broj novozaposlenih, broj održanih radnih mjesta, visina prihoda) ne može se ocijeniti učinak dodijeljenih sredstava što je svakako veliki nedostatak i potrebno je izraditi sustav praćenja dodijeljenih proračunskih sredstava kako bi se mogao mjeriti njihov učinak na gospodarstvo Grada Osijeka kao i napredak poduzetništva u gradu.

Pri izradi okvira Programa, održane su konzultacije s prof. Douglasom Pierce i prof. Steve Markham, North Carolina State University, a sam Program je izrađen u suradnji s konzultantima tvrtke EXPERPLAN GmbH iz Njemačke. U postupku izrade programa održane su 4 radionice na kojima su sudjelovali članovi projektnog tima i predstavnici Grada Osijeka (18.07.07./31.07.07./01.08.07./17.08.07).

Program se sastoji od sljedećih deset mjera:

- 1: Poticanje investicija u gospodarskim zonama i Gradu Osijeku
- 2: Izgradnja kompetencija uprava gospodarskih zona
- 3: Sustav informatičkog umrežavanja gospodarskih zona
- 4: Izgradnja kompetencija konzultanata za primjenu inovacija
- 5: Poticanje transfera tehnologija
- 6: Izgradnja kompetencija konzultanata za izvozne poslove
- 7: Sustav promidžbe izvoza
- 8: Ured za promidžbu investicija i tehnologija
- 9: Obuka studenata-poduzetnika
- 10: Poduzetnički portal Grada Osijeka

OPĆI CILJEVI

- Privlačenje investitora na područje Grada Osijeka (Mjere 1, 2, 3, 10);
- Stvaranje novih radnih mjesta (Mjere 1, 2, 4, 9);
- Razvitak gospodarskih zona (Mjere 1, 2, 3);
- Umrežavanje poduzetnika Grada Osijeka (Mjere 3, 10);
- "Pretvorimo industrijski grad u inteligentni grad" – ideja koja se naslanja na Strategiju Grada Osijeka 2005-2015 (Mjera 3);
- Podizanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva (Mjere 4, 5);
- Tehnologijski razvitak prioriternih industrijskih djelatnosti (Mjere 4, 5);
- Razvitak proizvoda i usluga u prioriternim industrijskim djelatnostima (Mjere 4, 5);
- Poticanje izvoznih aktivnosti domaćih tvrtki i povećanje prihoda od izvoza (Mjera 6);
- Promidžba Grada Osijeka kao atraktivne lokacije za investiranje (Mjera 8);
- Zastupanje interesa Grada Osijeka, njegovih poduzetnika i investicijski i izvozno orijentiranih aktivnosti (Mjera 8);
- Poticanje studenata na pokretanje vlastitih poduzetničkih projekata (Mjera 9);

Strategijom Programa predviđeno je pokusno razdoblje kroz **pilot projekte** za većinu mjera (Mjere 4, 5, 6, 7, 9), tj. ograničen obujam i trajanje pojedine mjere sa ograničenim brojem korisnika, gospodarskih djelatnosti i razinom sufinanciranja. Dvogodišnje razdoblje će Gradu Osijeku i menadžmentu Programa pri Odjelu za gospodarstvo Grada Osijeka pružiti dovoljno vremena za provjeru učinkovitosti svake pojedine mjere te omogućiti njezinu reviziju ukoliko se za to ukaže potreba. Potrebna je pozorna ex-ante, periodična i ex-post evaluacija učinka mjera na gradski proračun i opravdavaju li rezultati daljnju provedbu mjere.

PRIORITETNI POSTUPCI

Prvi prioritet za pokretanje Programa predstavlja usvajanje Programa i njegovih mjera od strane Grada Osijeka. Nakon usvajanja Programa, razradit će se detaljan financijski plan za cijeli Program te će se podnijeti na usvajanje Gradskom vijeću.

Istovremeno bi buduća uprava Programa trebala stupiti u kontakt sa Europskom komisijom pri Općoj upravi za proširenje kako bi se provjerila mogućnost i načini financiranja pojedinih mjera Programa iz europskih fondova.

Mjera 1 i mjera 2 imaju najviši prioritet, zbog čega se početak njihove provedbe predlaže odmah po pokretanju Programa. Mjera 1 je temeljna mjera kojom se potencijalni investitori potiču na ulaganje u gospodarskim zonama Grada Osijeka. Stoga se propisi (i financijska sredstva) za ovu mjeru, moraju osigurati pri samom pokretanju Programa. Paralelno se moraju realizirati uvjeti za provedbu mjere 2, izradom individualnih poslovnih planova za svaku gospodarsku zonu kojima će se odrediti mogućnosti kombinacija načina dodjele zemljišta. Financijska sredstva za provođenje Mjere 2 „Izgradnja kompetencija uprava gospodarskih zona“ moraju biti dostupna na samom početku provedbe Programa kako bi se proveo javni natječaj za usavršavanje menadžmenta gospodarske zone.

SINERGIJA S DRUGIM PROGRAMIMA

Pri izradi ovoga Programa posebna je pozornost posvećena sinergiji sa drugim programima koji se provode na različitim razinama – Program razvoja gospodarskih zona u gradu Osijeku (2006.-2009.) i Regionalni operativni program (ROP) Osječko-baranjske županije 2006-2013 (tj. Razvoj gospodarskih zona na koje se odnose Mjere 1 i 2, a koje se nadopunjavaju tzv. „mekim“ mjerama 3-10). Program također uzima u obzir postojeće mjere poticaja za investicije poduzetnika (Mjera 1). Željelo se izbjeći višestruko poticanje na različitim razinama, stoga su poticaji koji se provode na državnoj ili regionalnoj razini nadopunjeni dodatnim lokalnim poticajima za sudjelovanje u državnim programima poticanja (Mjera 5 „Poticanje transfera tehnologije“) ili je razrađen sustav sufinanciranja troškova provedbe mjere (Mjera 4 „Mreža stručnjaka za primjenu inovacija“ i Mjera 7 „Sustav promidžbe izvoza“). Već postojeće mjere poticanja koje se provode (financiranje promidžbe izvozno orijentiranih poduzeća Grada Osijeka koja se provodi u suradnji sa Hrvatskom gospodarskom komorom će se revidirati kako bi se unaprijedila potpora koja se pruža poduzetnicima.

Posebnu pozornost potrebno je posvetiti zaštiti interesa Grada Osijeka. Predlaže se izrada Pravilnika za poslovanje poduzetničkih zona (koji je moguće mijenjati) i izrada tipskog Ugovora o kupoprodaji sa zaštitnim klauzulama (npr. klauzulom prava prvootkupa zemljišta od strane Grada za slučaj odustajanja i klauzulom osiguranja naplate zakupa).

Klasa: 406-01/07-01/72
Urbroj: 2158/01-01/01-08-10
Osijek, 7. srpnja 2008.

Predsjednik
Gradskoga vijeća
Anto Đapić, dipl.iur., v.r.